

Be di'izh ten Jesús mke'a Juan

Le'a dub xa nsalea' Juan mke'a sian be ta mluu Jesús, no xte'e yak dub men xin Dios. Na'anpa uzhe'eb nse'at xa be ta mbin Jesús. Mke'a xa libr ndee ndontsa gungea ladna be men le'a Jesús le'a nak Cristo, Xin Dios, cha gap bexa dub gealnaban kub. Ndab-a le'a Jesús nak xa mtu'ub Dios, nak xa Xin Dios myak men. Sian biaz ndab-a le'a be men nsabndo' gungea ladna Jesús. Le'a sa na nsayando' libr ndee ndadi'izh-a xte'e ngut Jesús no xte'e uban xa, no xta'an lult unibe'e xa ndo' be xmen xa.

Jesucristo nak Di'izh ten Dios myak men

- 1** ¹Le'a zha ndon le'a ned, le'a xa nak Di'izh nchola.
No nso'la xa nak Di'izh wa wats Dios,
le'a xa wa nak Dios.
- ² Le'a zha ndon le'a ned wa, le'a xa wa nso'la wats Dios.
- ³ Le'a iteanak be ta ncho le'a ta wa ngoknde'e juers ten Di'izh wa.
Ni dub ta'a na'anpa yo'o tal le'a xa wa lá ngunde'e-yá.
- ⁴ Le'a xa wa le'a nsa'a gealnaban ten be men,
le'a gealnaban wa le'a nak xe'a ten bexa.
- ⁵ Le'a xe'a wa nsu sa ukaw,
le'a sa ukaw wa lá gun gan yu'u xe'a wa.
- ⁶ Uyo'o dub xabgi'i le'a Dios mtu'ub, le'a ta wa Juan xa ulalea' be men. ⁷Le'a xa wa mbidyadi'izh cuent ten xa nak xe'a wa, ndontsa itea be men gungea ladna xa wa. ⁸Le'a Juan na'anpa le'a nak xe'a wa, le'a xa ndi mbidyadi'izhtsa cuent ten xa nak xe'a.
- ⁹Le'a xa na ta ugeaka nak xe'a, xa nsu xe'a ten Dios ndo' be men, le'a xa wa mbi'id ndo' gizhliyo ndee. ¹⁰No ukesea xa

ndo' gizhliyo ndee. Le'a juers ten xa ngoknde'e gizhliyo, parea le'a be men ncho ndo' gizhliyo lá igondo' xa. ¹¹Mbi'id xa ndo' bexa Israel, parea le'a be ltsa'a xa wa lá isakyo'ón ta ndab xa. ¹²Ná le'a itea be men na msakyo'ón ta ndab xa no mbingea ladna bexa xa, ndo' bexa wa msa'a xa juers myak bexa xin Dios. ¹³Le'a ta na nak bexa xin Dios wa le'a ta wa na'anpa dub ta ndun be men, le'a ta wa ndi dub ta nsa'a Dios.

¹⁴Le'a xa nak Di'izh wa myak men, cha uyo'o xa lat besa. Sbe'en nkwea' ladna xa be men no sbe'en gealngea ndadi'izh xa. No uni'í besa xte'e juert nak xa ta na le'a xa ga dubkama nak Xin Dios. ¹⁵Le'a Juan wa mluu be men xte'e nak xa nak Di'izh wa, uge' ndab Juan ndo' bexa:

—Le'a cuent ten xa ndee mbidi'izh na', gor na ndáp na' le'a xa na ilen tso'o na' wa mas nsak ndo' na', geal le'a xa wa nedka nchola ndo' na'.

¹⁶Le'a xa uzhebpa utsin nak ndo' beuna, no uzhebpa ndakno xa beuna itea be wizh. ¹⁷Le'a juers ten Moisés le'a Dios msa'a ley ten na. Parea le'a juers ten Jesucristo le'a Dios mluu xte'e nkwea' ladna xa beuna no xte'e nak gealngea ten xa. ¹⁸Ni dub men gol ni'í Dios. Ná le'a xa na ga dubkama nak Xin Dios, xa na nsob wats Tad Dios, le'a xa wa mluu ndo' beuna xte'e nak Dios.

Juan xa ulalea' be men mbidi'izh cuent ten Jesús

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹Le'a dub wizh le'a bexa nibe'e ten bexa judio mtu'ub pla be ule'ay no pla bexa levita, uto'o bexa gezh Jerusalén ngwa'inabdi'izh bexa ndo' Juan xa ngolea' be men ná ton nak Juan. ²⁰Le'a Juan na'anpa ukwi'in, ndi ga'alca ndab xa ndo' bexa wa:

—Le'a na' na'anpa le'a nak Cristo.

²¹Le'a bexa wa cha unabdi'izhgal ndab bexa:

—¿Tonxá lu zhaga? ¿Nak lu profet Elí zha?

Le'a Juan cha ndab le'a xa na'anpa le'a ta wa. We'e unabdi'izhgal bexa, ndab bexa:

—¿Nati lu profet ndi'izh ga ilenka wa?

Le'a Juan cha ndabgal le'a xa na'anpa le'a ta wa.

²²Le'a bexa wa cha ndabgal:

—¿Ton nak lu zha? Le'a besa juerska gab-a ndo' bexa na mtu'ub besa. Nat gud ton nak lu.

23 Le'a Juan cha uka'ab ndab:

—Le'a na' ndee le'a nak xa na nkeseyadi'izh ge'e sa bid, uge' ndáp na': “Bkeaso' bega nes ilen Xa Nibe'e.”

Le'a ta wa ta ndab Isaías tiemp polta.

24 Le'a bexa mtu'ub bexa fariseo wa **25** cha unabdi'izhgal ndab bexa:

—¿Xta'an ngolea' lu be men, tal lu lid le'a nak Cristo, ni Elí, ni profet ndi'izh ga ilenka wa?

26 Le'a Juan cha uka'ab ndab:

—Le'a na' nits-tsa ngolea' be men, ná le'a lat bego ncho dub xa le'a bego bi lá nchando'. **27** Le'a xa wa nedla ncho ndo' na' ndee, pareá le'a xa ilen ndi tso'o na'. Le'a na' ni lá isaya kote ndab xa wa, le'a xa wa mas nsak ndo' na'.

28 Le'a be ta ndee uyo'o gezh Betábara, stub to'o yowbe'e Jordán, sa na ulalea' Juan be men.

Jesús nak cuent Borreg Ben ten Dios

29 Ngol stubtsa wizh le'a Juan uní'í le'a Jesús nsalaya' gax wats Juan. Cha ndab Juan ndo' be men:

—Bwi'i bego, le'a xa ba' le'a xa nak cuent Borreg Ben ten Dios, xa ntsu'u be ke ten be men. **30** Le'a cuent ten xa ba' li mbidi'izh na' gor na ndáp na' le'a tso'o na' ilen dub xa mas nsak ndo' na', geal le'a xa nedla ncho ndo' na'. **31** Le'a zha we'e le'a na' ndee bi lá nchando' xa, ná le'a na' ngwal ulalea' be men nsea nits, ndontsa li igondo' bexa Israel wa xa.

32 No ndab Juan:

—Le'a na' uní le'a Espíritu ten Dios uto'o gibe'a cuent dub palom ncha'la' sa nso' Jesús. **33** Le'a zha wa le'a na' bi lá nchando' xa ba', pareá le'a Dios xa mtu'ub na' kolea' na' be men nsea nits, le'a xa wa ndablaka ndo' na' le'a gek xa na iní na' ila' Espíritu ten Dios, le'a xa wa kolea' men nsea Espíritu ten Dios. **34** Le'a na' uní ta wa ta we'e ndáp na' ndo' bego le'a xa ba' nakka Xin Dios.

Bexa ndon ned ngok xmen Jesús

35 Ngol stubtsa wizh le'a Juan nso'gal sa wa nsea stop xmen xa. **36** Le'a gor uní'í Juan nsatid Jesús sa wa, cha ndab Juan ndo' bexa:

—Bwi'i bego, le'a xa ba' xa nak cuent Borreg Ben ten Dios.

³⁷Le'a gor na mbi'ín itop be xmen Juan ta wa, cha usankea bexa tso'o Jesús. ³⁸Le'a Jesús cha mgeakso' mwi'i xte'e nchankea bexa tso'o na, cha ndab xa:

—¿Xta'an nkwa'an bega zha?

Le'a bexa wa cha uka'ab ndab bexa:

—Rabí, ¿pa ncho go zha? —le'a rabí wa dub di'izh gab mech.

³⁹Le'a Jesús cha ndab:

—Wa'a beuna, ini'í bega pa-yá.

Le'a bexa wa cha ncha'be, uni'í bexa pa ncho Jesús. Le'a ta wa pa gor nkea udap gor uzhe. Cha uyo'ono bexa Jesús sa wa idub uzhe wa.

⁴⁰Le'a itop bexa na li mbi'ín ta ndab Juan wa cha usankea tso'o Jesús, le'a dub xa wa nsalea' Ndres, wit Simón Pedr. ⁴¹We'e le'a Ndres wa ned ngwa'kwa'an wit na Simón, cha ndab xa:

—Le'a besa mzhe'al xa nak Mesías —le'a Mesías wa dub di'izh hebreo, gab-a Cristo, xa mti Dios.

⁴²Le'a Ndres cha mbi'i Simón wats Jesús. Le'a Jesús cha mwi'i ndo' Simón, cha ndab Jesús:

—Le'a lu Simón, xin Jonás. Le'a nat le'a lu isalea' Cefas —le'a di'izh griego le'a ta wa Pedr, dub di'izh gab ge'da'a.

Jesús mzhe'al Julip no Natanael

⁴³Ngol stubtsa wizh le'a Jesús nlad ya' distrit Galilea. Cha mzhe'al xa dub xabgi'i nsalea' Julip, cha ndab xa:

—Usankea tso'o na'.

⁴⁴Le'a lazh Julip wa gezh Betsaida, lazh Ndres no Pedr.

⁴⁵Le'a Julip cha ngwa'kwa'an dub xabgi'i nsalea' Natanael, ndab xa:

—Le'a besa mzhe'al xa na mke'a Moisés no be profet cuent ten na. Le'a xa wa Jesús xa gezh Nazaret, xin Kosé.

⁴⁶Le'a Natanael wa cha ndab:

—¿Cha syo'o gan ito'o dub xa wen Nazaret zha?

Le'a Julip cha uka'ab ndab:

—Ncha'a wa igondo' lu xa.

⁴⁷Le'a gor na uni'í Jesús ncha'laya' gax Natanael wats Jesús, cha ndab Jesús cuent ten Natanael:

—Le'a xa ba' ta ugeakapa nak dub xa Israel, dub xa na'anpa nkwi'inno be men.

48 Le'a Natanael cha ndab:

—¿Xte'e nchando' ga na'?

Le'a Jesús cha ndab:

—Na' uníla lu gor na nsob lu xan ya la'aw, gor biseata kwezh Julip lu.

49 We'e le'a Natanael cha ndab:

—Mech, nat uní na' le'a go nak Xin Dios, no nak ga Xa Nibe'e ten Israel.

50 Le'a Jesús cha ndab:

—Ta na ndáp na' le'a na' uní lu xan ya la'aw wa, ¿ta we'e ndangea ladna lu le'a na' nak Xin Dios zha? Le'a lu ini'í be ta mas si'il ndo' ta uni'í lu nat wa.

51 No ndab Jesús ndo' bexa nde sa wa:

—Le'a na' gáp ndo' bego le'a bego ini'í le'a gibe'a ya'al, le'a be angel ten Dios ikea no ila' wats na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo.

Jesús myunno nits vin

2 ¹Ngol schon wizh le'a gezh Caná ten distrit Galilea uchilya'a dub men. Le'a Marí xna'a Jesús no nso' sa wa.

²No uyo'o kombid ndo' Jesús nsea be xmen xa. ³Ngol gor le'a vin ubid, le'a xna'a Jesús cha ndab ndo' Jesús:

—Le'a bexa yá lá ndapta vin.

4 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Naa, ¿xta'an ngi li ndab go zha? Le'a na' biseata gal wizh ulu na' ton nak na'.

5 Parea le'a xna'a Jesús cha ndab ndo' bexa ndun ti'in sa wa:

—Bin bega lak gab xa ndee.

6 Le'a sa wa ndebe dub xo'op gets ubi'i nakcha'aw sbe'en ge' ta nyo'o nits len na. Le'a nits nyo'o len ta wa ta na'a bexa, ndontsa umbi'i gak bexa ndo' Dios lak nibe'e costumbr ten bexa judio. Le'a len kadga dub gets wa nyo'o pa dub gayo'o litr nits. **7** Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa ndun ti'in wa:

—Bchea bega be gets ndee yoo nits-a.

Le'a bexa cha mchea be ta wa. **8** We'e le'a Jesús cha ndabgal ndo' bexa:

—Nat ulo'o bega dub tuzh-a, cha bi'i bega-yá ndo' xa nchansu gast ba'.

Jesús mbin myak nits vin (Jn. 2:7)

Cha mbi'i bexa-yá. ⁹Le'a bexa wa uni'í pa uto'o-yá, parea le'a xa nchansu gast wa gor na mbin xa preb nits myak vin wa, le'a xa lá ini'í pa uto'o-yá. Cha utezh xa xabgi'i mchilya'a wa, ¹⁰cha ndab xa:

—Le'a itea ndo' be gast le'a be men ned vin wen nsa'a. We'e le'a gor na yá ngula be men kwa'al-a, we'e cha nsa'a xa vin mas ndidotsa wen. Parea le'a go gast gor nat nsa'a vin ndon le'a wen.

¹¹Le'a ta na li mbin Jesús gezh Caná ten Galilea wa, le'a ta wa uyon ned mbin Jesús. Le'a ta wa mluu ta juert nak Jesús, ta we'e le'a be xmen xa mge' ladna xa.

¹²Tso'o wa cha mlayo'o Jesús gezh Capernaum, no xna'a Jesús no be wit xa no be xmen xa. Cha uyo'o bexa gezh wa pla wizh.

Jesús ulantu'ub bexa ndi'ibudo'o ta'a tale ten ni'i ten Dios

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³Le'a ngol zha yá nsayal gax ujest Pascua, ta ndun bexa judío, le'a Jesús no uto'o ncha'a gezh Jerusalén. ¹⁴Le'a ngol sa wa cha uni'í Jesús le'a tale ten ni'i ten Dios ndeudo'o bexa ngon, no borreg, no palom. No ndebe be men ntil med. ¹⁵Cha usen Jesús dub do'o, mbinti'in xa-yá ulantu'ub xa be borreg no be ngon no bexa na li ndi'ibudo'o bema wats ni'i ten Dios wa.

Cha mtixte xa be mes ten bexa ntil med, mte'achso xa be med ten bexa wa. ¹⁶Cha ndab xa ndo' bexa ndi'ibudo'o palom wa:

—¡Ulate bega be ta ba' sa ndee! ¡Lá gunno bega lid Xus na' cuent dub ndo' xge'e!

¹⁷Le'a gor we'e le'a be xmen Jesús cha mtse'a ladna lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Uzhebpa ulach na' lid go Dios.”^a

¹⁸Le'a bexa nibe'e ten bexa judio cha ndabbe ndo' Jesús: —¿Xta'an ngi lba'a ndun lu? ¿Xta'an dub ta'a gun lu uluu le'a Dios nlad mbin lu ta ba'?

¹⁹Le'a Jesús cha uka'ab ndab: —Blate bega ni'i ten Dios ndee, le'a na' wizh yontsa ixiste-yá stub biaj.

²⁰Le'a bexa cha ndabbe: —Le'a ni'i ten Dios ndee ngoknde'e dub top ga'al ncho xo'op li'in. ¿Ná ndab lu zha chontsa wizh ixistegal lu-yá?

²¹Ná le'a Jesús ndab ta wa cuent ten le'aka xa. ²²Ta we'e le'a zha na mas tso'o wa mban Jesús ndo' gealgut, le'a be xmen xa cha mtse'a ladna ta li ndab xa wa. Cha mas mbingea ladna bexa lak nkeani'i di'izh ten Dios cuent ten Jesús, no ta li ndab Jesús cuent ten le'aka xa.

Jesús nchando' lado'o be men

²³Le'a zha li ncho Jesús Jerusalén ujest Pascua wa, le'a kwa'ad men mbingea ladna Jesús ta na uni'í bexa be uyon mbin Jesús. ²⁴Ná le'a Jesús lá ngungea ladna ta wa, le'a Jesús nchando' xte'e ndanbe'e bexa. ²⁵No lá nki'in ton gab ndo' Jesús xte'e nak be men, le'a Jesús nchando'la lado'o be men.

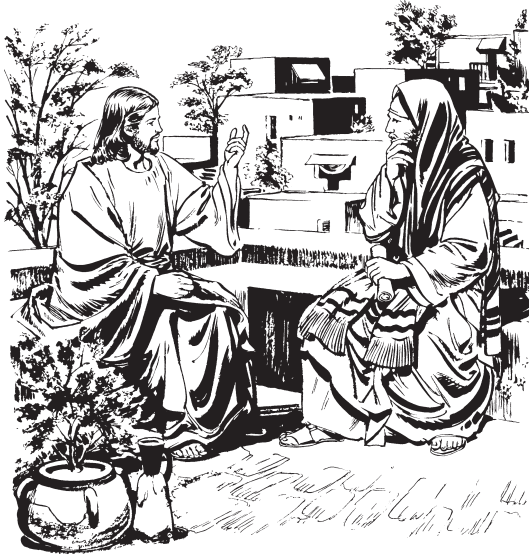
Jesús ndadi'izhno Nicodemo

3 ¹Uyo'o dub xa fariseo nsalea' Nicodemo, xa no nak dub xa nsak ten bexa judio. ²Le'a dub gor te'al ulaya' xa wats Jesús, cha ndab xa:

—Mech, le'a besa uni'í le'a go Dioska mtu'ub, ndontsa uluu ga be men. Le'a na'an ton gun gan gun be uyon ndun ga, tal le'a Dios na'anpa iso' wats xa.

³Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

^a 2:17 Sal. 69:9

Nicodemo ngwa'inabdi'izh ndo' Jesús (Jn. 3:2)

—Le'a na' gáp ndo' lu le'a tal ton lá gal stub biaj, le'a xa lá yoo gan ini'í sa nibe'e Dios.

⁴Le'a Nicodemo cha ndab:

—¿Xte'e yoo gan gal dub xa goxla stub biaj zha? Lá yoo gan yo'o xa len xna'a xa, cha galgal xa stub biaj.

⁵Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' gáp ndo' lu le'a tal ton lá gal nsea nits no Espíritu ten Dios, lá yoo gan yate xa sa nibe'e Dios. ⁶Le'a bexa na ndal lak ndal be men, le'a xa wa mentsa nak. Ná le'a bexa na ndal stub biaj lak nsa'a Espíritu ten Dios le'a xa wa xa ten Espíritu wa. ⁷Lá yanseana lu ta ndáp na' le'a be men nsabndo'ka gal stub biaj. ⁸Le'a mbi nda' guni'i pa nlad na no ndo'ón lu nbezh-a, para le'a lu ni lá ini'í pa nsea-yá no pa ncha'a-yá. No liga nak gealnaban nsa'a Espíritu ten Dios ndo' be men.

⁹Le'a Nicodemo cha ndab:

—¿Xte'e nak ta ndee zha?

¹⁰Le'a Jesús cha ndab:

—Lu nak mech ten bexa Israel, ¿ná lá yakbe'ena lu ta ndee zha? ¹¹Le'a na' gáp le'a besa ndadi'izh ta nchando' besa no ta uni'í besa. Para le'a bega lá ndangea ladna-yá. ¹²Ná tal

le'a bega lá ndangea ladna gor ndadi'izh na' cuent ten be ta ncho ndo' gizhliyo ndee, ¿xte'ema gungea ladna bega-yá gor gudi'izh na' cuent ten be ta ncho gibe'a ba' zha?

¹³'Na'an ton gol ga' gibe'a, nabtsa na' ulen gibe'a le'a na' nak Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo. ¹⁴No lak uxits Moisés dub uzhib gi'ib ge'e sa bid wa, no liga ixits be men na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, ¹⁵ndontsa tal ton gungea ladna na' lá gak perdid, ndi gap bexa gealnaban nunk lá idub.

Dios nkwea' ladna be men

¹⁶'Le'a Dios uzhe'eb nkwea' ladna be men, ta we'e msa'a xa dubkama Xin xa, ndontsa tal ton gungea ladna xa lá gak perdid ndo' Dios, ndi gap xa gealnaban nunk lá idub. ¹⁷Le'a Dios mtu'ub Xin na ndo' gizhliyo na'anpa nsea utsaksi xa be men, le'a xa ndi nsealo'o be men ndo' be ke ten bexa.

¹⁸'Le'a bexa na ndangea ladna Xin Dios, le'a Dios na'anpa gab le'a bexa wa ndap ke. Parea le'a bexa na lá ndangea ladna xa wa, le'a Dios ndabla le'a bexa wa ndapka ke, geal le'a bexa lá ngungea ladna xa nabkama nak Xin Dios. ¹⁹Le'a bexa wa ndap ke ndo' Dios geal le'a zha ulen xa nak xe'a ten Dios ndo' gizhliyo ndee, le'a bexa lá nlad xe'a wa, ndi sa ukaw nlad bexa le'a bexa sbe'en be ta ugap ndun. ²⁰Le'a tal ton gun be ta ugap, le'a xa wa nxeeno ladna xe'a, no lá ibii xa ndo' xe'a, ndontsa lá ulu'u-yá be ta ugap ndun xa. ²¹Parea tal ton gun lak nak gealngea ten Dios, le'a xa wa nbii ndo' xe'a, ndontsa uluu xe'a wa le'a xa ndunka lak nlad Dios.

Juan mbidi'izhgal cuent ten Jesús

²²Tso'o wa le'a Jesús cha ncha'ano be xmen na distrit Judea, cha uyo'o bexa dub nde'ep sa wa, no ngolea' Jesús be men. ²³Le'a Juan noga ngolea' be men sa nsalea' Enón gax sa nde gezh Salim, geal le'a sa wa kwa'al nits ncho. Le'a be men ncha'be wats Juan, cha ulalea' xa bexa wa. ²⁴Le'a ta wa zha biseata ikea Juan litgi'ib.

²⁵We'e le'a be xmen Juan no stapla bexa judio usaxan ndeyoto'o cuent ten xte'e nsambi'i bexa ndo' Dios. ²⁶Le'a be xmen Juan cha ulaya' wats Juan, cha ndab bexa:

—Mech, le'a xa na li ulen wats go stub to'o yowbe'e Jordán, xa na li mbidi'izh ga cuent ten na, le'a xa wa no ngolea' be men no itea be men ncha'be wats xa.

27Le'a Juan cha ndab:

—Na'an xta'an yoo gan gun dub men tal le'a Dios na'anpa usa'a-yá. 28Le'a bego uni'í le'a na' ndáp le'a na' na'anpa le'a nak Cristo, le'a na' ndee ndi nak xa nedtsa mtu'ub Dios ndo' xa wa. 29Le'a sa nchilya'a dub men le'a xagots nak xa tenka xabgi'i nchilya'a wa. Le'a amig ten xabgi'i nchilya'a wa nso' wats xa no uzhebpa nten ladna xa gor na ndo'ón xa ti xabgi'i wa. No liga le'a na' uzhebpa nten ladna nat ta na ndon na' ta ndun Jesús. 30Nsabndo'ka le'a xa wa nsayak mas dub xa nsak, ná le'a na' ndee ndi nsayak dub xa uxee nsak.

Xin Dios ulen gibe'a

31'Le'a Jesús xa ulen gibe'a, no mas nsak xa ndo' itea be men. Le'a bexa ncho ndo' gizhliyo ndee mentsa nak, no ndadi'izh bexa ta ncho ndo' gizhliyo. Ta we'e le'a xa na ulen gibe'a wa mas nsak ndo' itea be men. 32Le'a ta uni'í xa no ta mbi'ín xa, ta we'e ndadi'izh xa, parea le'a be men lá ndangea ladna ta wa. 33Ná le'a tal ton ndangea ladna ta ndadi'izh Jesús, le'a ta wa nluu le'a xa ngondo' le'a Dios sbe'len gealngea ndadi'izh. 34Le'a Dios le'a mtu'ub Jesús ndadi'izh xa di'izh ten Dios, no uzhebpa nsa'a Dios Espíritu ten na ndo' xa. 35Le'a Tad Dios nkwea' ladna Xin na, no msa'a Dios itea be ta'a inibe'e xa. 36Le'a tal ton gungea ladna Xin Dios, le'a xa wa gap gealnaban nunk lá idub. Parea le'a tal ton lá nlad gungea ladna Xin Dios, le'a xa wa na'anpa gap gealnaban wa, le'a Dios ndi utsaksi xa.

Jesús mbidi'izhno dub xagots Samaria

4 1Le'a Jesús uni'í le'a bexa fariseo mbi'ínbe le'a Jesús mas kwa'ad men ndap, no mas kwa'ad bexa ngolea' Jesús ndo' Juan. 2(Parea le'a Jesús na'anpa le'a igolea' be men, ndi be xmen xa ulalea' be men.) 3Cha uto'o Jesús distrit Judea nsea' xa le'akagal Galilea. 4Le'a nes nsea' xa wa nsabndo' itid xa distrit Samaria. 5We'e ulaya' xa to'o dub gezh ten Samaria nsalea' Sicar, gax sa nax yo msa'a Jacob xa uyo'o polta ndo' xin xa Kosé. 6Le'a sa wa nsob so nsalea' so ten Jacob. Le'a Jesús mzhanna tant dub usea xa, cha uyatsob xa to'o so wa pa gor gawizh. 7We'e cha ulen dub xagots xa Samaria nsealo'o nits. Le'a Jesús cha ndab ndo' xa wa:

—Bsa'a nits go'o na'.

⁸Le'a gor we'e le'a be xmen Jesús ncha'bela gezh Sicar ncha'isi'i bexa ta gaw bexa.

⁹Le'a xagots Samaria wa cha uka'ab ndab ndo' Jesús:

—¿Xte'e nab ga nits goo ga ndo' na' zha? Le'a go xa judio, ná le'a na' ndee xagots Samaria.

Li ndab xa geal le'a bexa judio na'anpa wen nak nsea bexa Samaria.

¹⁰Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a lu lá ini'í xta'an nsa'a Dios ndo' be men, ni lá ini'í lu ton nak na' na'ab na' nits ndo' lu. Tal lu uni'í ta wa, le'a lu cha inab nits ndo' na', le'a na' cha usa nits nsa'a gealnaban.

¹¹Le'a xagots wa cha ndab:

—Señor, le'a go ni lá ndap xta'an ko'o ga nits, ná le'a len so ndee wat. ¿Pa ya'lo'o ga nits nsa'a gealnaban wa zha? ¹²Le'a Jacob usan gox polta ten beuna msa'a so ndee ndo' beuna. Le'a so ndee ngu xa nits no be xin xa no be xman xa. ¿Nat ndab go le'a go mas nsak ndo' xa wa zha?

¹³Le'a Jesús uka'ab ndab:

—Le'a tal ton ndo nits ndee gal gor le'a xa gakgal ladna stub bij. ¹⁴Parea le'a tal ton goo nits usa na' ndee wa, le'a xa wa na'antapa gak ladna. Le'a nits usa na' wa yak cuent dub sa nsoblen nits, ta nsa'a gealnaban nunk lá idub.

¹⁵Le'a xagots wa cha ndab:

—Señor, bsa'a ga nits wa go'o na', ndontsa yá lá gakta lad na', no ni lá gal lota na' nits sa ndee.

¹⁶Ná le'a Jesús cha ndab:

—Bya'yo'o che'al lu.

¹⁷Le'a xagots wa uka'ab ndab:

—Le'a na' lá ndap che'al na'.

Le'a Jesús cha ndab:

—Le'aka ndab lu lá ndap lu che'al lu. ¹⁸Le'a lu ngop dub ga'ay che'al la, parea le'a xa nchono lu nat ndee wa na'anpa che'al la. Ta ugeaka ta ndab lu wa.

¹⁹We'e le'a xagots wa cha ndab:

—Señor, nsak na' le'a go dub xa ndadi'izh sakndo' Dios.

²⁰Le'a be usan gox ten besa ngwankea Dios ge'e si'il ndee, ná le'a bego bexa judio ndi ndab gezh Jerusalén nsabndo' yankea be men Dios.

²¹Le'a Jesús cha ndab:

—Xagots, bingea ladna ta gáp na' le'a gal dub wizh yankea bega Dios Xus beuna ni ge'e ndee no ni Jerusalén wa. ²²Nat le'a bego xa Samaria ndankea Dios, parea le'a bego lá ini'íka xte'e nak xa. Le'a besa xa judio nchando'ka Dios xa na ndankea besa, le'a lat bexa judio ito'o xa ko'o be men ndo' be ke ten bexa.

²³No yoo dub wizh, le'a ta wa nat, le'a be men na ta ugeaka yankea Tad Dios wa yankea bexa xa idub ncho ladna bexa lak nak gealngea ten Dios. Le'a Dios nkwa'an be men na li yankea bexa xa. ²⁴Le'a Dios nak espíritu, ta we'e le'a be men nsabndo' yankea Dios idub ncho ladna bexa lak nak gealngea ten Dios.

²⁵Le'a xagots wa cha ndab:

—Le'a na' uní le'a ndo' gizhliyo ilen Mesías, xa noga nsalea' Cristo. Le'a zha ilen xa wa cha gudi'izh xa itea be ta'a ndo' besa.

²⁶Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a ta wa na', xa nso'yadi'izhno lu.

²⁷Le'a gor wa le'a be xmen Jesús mla'ncha' wats xa, cha ngwanseana bexa geal le'a xa nso'yadi'izhno dub xagots. Parea ni dub bexa lá inabdi'izh ndo' xa ná xta'an nabdi'izh xagots wa, no xta'an ndadi'izh Jesús ndo' xa. ²⁸We'e le'a xagots wa cha mlauso' te ten na, cha nsea' xa len gezh wa, ndab xa ndo' be men:

²⁹—Utseawi'i bega dub xa ndab itea be ta'a mbin na'.
¿Na'anpa le'a xa wa nak Cristo zha?

³⁰We'e le'a bexa wa cha uto'o ncha'be sa nsob Jesús.

³¹Ndalen wa le'a be xmen Jesús ndab ndo' xa:

—Mech, udaw ga.

³²Ná le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' ndapka ta ndaw na', dub ta lá nchando' bega.

³³We'e le'a bexa wa cha ndabbe ndo' be ltsa'a na:

—¿Ncho ton men mbi'id ula'a ta gaw xa ba' zha?

³⁴Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' ndun lak nlad Dios xa mtu'ub na', no nsando' na' ti'in msa'a xa gun na'. Le'a be ta wa cuent ta ndaw na'.

³⁵Ndab bega ndun jwalt sdap mbe'e gal zha na ibele'e be ta'a ndo' yo. Parea le'a na' gáp: Bwi'i bego nat, le'a be men nseabe ba' nak cuentta dub ta'a myazh yá ngugal-a ibele'e-yá. ³⁶Le'a bexa ntele'e be ta'a wa nyax ten na. Le'a be ta ntele'e bexa wa le'a ta wa be men gap gealnaban kub, ta nunk lá idub. We'e le'a bexa ntele'e wa no bexa ndas di'izh ten Dios wa junt iten

ladnabe. ³⁷Le'a ta ndee nak lak ndab be men, ndab bexa le'a dub xa ndas-a, cha stubga xa ntele'e-yá. ³⁸Le'a na' ntu'ub bego utele'e bega be men ndo' Dios, bexa gol gudi'izh bega ndo' na. Le'a be men xa'aga ned mbin ti'in lat bexa wa, ná nat le'a bego usando' ti'in usaxan bexa wa.

³⁹Le'a ta na li mbidi'izh xagots wa le'a Jesús ndab iteanak be ta mbin xa wa, ta we'e le'a kwa'ad bexa Samaria ncho gezh wa mbingea ladna le'a Jesús nak Cristo xa mtu'ub Dios.

⁴⁰We'e le'a gor ulaya' bexa wats Jesús, cha unab bexa ndo' Jesús we'etsa yoo xa gezh wa. Le'a Jesús cha uyo'o sa wa top wizh. ⁴¹No mas kwa'ad bexa wa mbingea ladna Jesús, gor na mbi'ín bexa ta ndadi'izh Jesús. ⁴²Ndab bexa ndo' xagots wa:

—Nat ndangea ladna besa Jesús na'anpa nabtsa ta ndab lu wa. Le'a besa no mbi'ín ta ndadi'izh xa, ta we'e uni'í besa le'a xa ba' ta ugeaka le'a nak Cristo, xa ngo'o be men ndo' be ke ten bexa.

Jesús myunyakna xin dub xa nsak

(Mt. 8:5-13; Lc. 7:1-10)

⁴³Le'a zha na ngok stop wizh wa le'a Jesús cha uto'o sa wa nsea' xa Galilea. ⁴⁴Le'a Jesús le'aka ndab le'a guni'i ton dub profet le'a bexa lazh xa wa lá ndap mod ndo' xa. ⁴⁵Le'a Galilea ncho bexa ngwa'bela ujest Pascua gezh Jerusalén, sa uni'í bexa itea be ta mbin Jesús sa wa. Ta we'e le'a gor mla'ncha' Jesús distrit Galilea, le'a bexa wa utsin ngok ndo' xa.

⁴⁶Cha ncha'agal Jesús gezh Caná ten Galilea, sa myunno xa nits vin. Le'a gezh Capernaum ncho dub xa nsak ten xa nibe'e sa wa. Le'a xin xa wa kwea' nsak. ⁴⁷Le'a gor na mbi'ín xa nsak wa le'a Jesús uto'o Judea mla'ncha'gal xa Galilea, cha ulen xa wats Jesús, ndab xa ya' Jesús yunyakna Jesús xin xa, le'a xin xa yamer gat. ⁴⁸Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Tal le'a bega lá ini'í be uyon ndun na', le'a bega na'anpa gungea ladna na'.

⁴⁹Ná le'a xa nsak wa cha ndab:

—Señor, uxax ncha' una ndontsa na'anpa gat xi'ín na'.

⁵⁰We'e le'a Jesús cha ndab:

—Nat bya' ta lid lu le'a xin lu myaklana.

Le'a xa nsak wa cha mbingea ladna ta ndab Jesús, cha nsea' xa ta lid xa. ⁵¹Le'a gor mtanse'a' xa ta lid xa, le'a bexa

ndun ti'in ten xa uto'olabe, ndab ndo' xa le'a xin xa myaklana. ⁵²Le'a xa cha unabdi'izh ndo' bexa ná xá gor usaxan nseayo'o wen ladna me'ed wa. Le'a bexa cha ndab:

—Na'ag, gor nkea udub gor uzhe mto'o xlea me'ed.

⁵³Le'a xus me'ed wa cha mtse'a ladna pa gor we'eka ndab Jesús le'a xin xa myaklana. Ta we'e cha mbingea ladna xa Jesús no iteata bexa ta lid xa.

⁵⁴Le'a ta wa biaj itop uto'o Jesús Judea nsea' xa Galilea, cha mbin xa dub uyon sa wa.

Jesús myunyakna dub xa gizh sa nsalea' Betesda

5 ¹Tso'o wa nchogal stub ujest ten bexa judio, ta we'e le'a Jesús cha mkeagal Jerusalén. ²Le'a sa nyote dub nes len gezh wa, le'a sa wa nsalea' Puert Ten Be Borreg. Le'a gax sa wa nde dub tank nits si'il, sa nsalea' Betesda di'izh hebreo. No ndebe dub ga'ay ramad sa wa. ³No ndebe kwa'ad bexa gizh sa wa: bexa lá na', no bexa coj, no bexa lá yoo gan iso'. Ndenkea' bexa zha na iwi'in nits wa, ⁴geal le'a ncho gor nda'ukwi'in dub angel ten Dios nits wa. Le'a xa na ndon ned ila'yo'o len nits wa gor na nwi'in-a, le'a xa wa cha nyakna guni'i xá gealgizh ná nsén xa. ⁵Le'a sa wa nax dub xabgi'i. Le'a xa wa gizh dub galnti'i bchonla li'in. ⁶Le'a gor na uni'í Jesús nax xa sa wa, we'e mgenna Jesús le'a xa uzhebpa kwenla li gizh, cha unabdi'izh Jesús ndo' xa ndab xa:

—¿Nlad lu yakna lu zha?

⁷Le'a xa gizh wa cha uka'ab ndab:

—Señor, nladka na', parea le'a na' lá ndap ton ula'ko na' len nits ba' gor nwi'in-a. Le'a gor nlad na' ila'yo'o na', le'a ncho xa nedla nla'yo'o ndo' na'.

⁸Le'a Jesús cha ndab:

—¡Goste! Udob da ten lu ba', cha usea.

⁹Zha le'a xabgi'i wa cha myakna. Cha udob xa da ten xa, cha usaxan nsea xa. Ná le'a ta wa wizh ne'e bexa judio. ¹⁰Ta we'e le'a bexa nibe'e ten bexa judio cha ndab ndo' xa na li myakna wa:

—Le'a nat wizh ne'e beuna, ta we'e le'a lu lá nsabndo' yo'o da ten lu ba'.

¹¹Le'a xa wa cha uka'ab ndab:

—Le'a xa na myunyakna na' le'aka ndab ndo' na' ko'ob na' da ten na', cha isea na'.

¹²Le'a bexa wa cha unabdi'izh ndab bexa:

—¿Ton xa ndab ndo' lu kob lu da ten lu ba', cha isea lu zha?

¹³Ná le'a xa na li myakna wa ni lá ini'í ton xa wa, geal le'a Jesús cha mka'an lat be men nde sa wa. ¹⁴Tso'o wa le'a Jesús cha mzheal xa wa tale ten ni'i ten Dios, cha ndab Jesús ndo' xa:

—Una', nat le'a lu yá myakna, yá lá gunta lu be ta ugap, ndontsa na'anpa yasea lu stub ta mas kwea'.

¹⁵Le'a xabgi'i wa cha uto'o ngwa'yab ndo' bexa nibe'e ten bexa judio, le'a xa na li myunyakna xa wa le'a ta wa Jesús.

¹⁶We'e le'a bexa wa cha ngokloo ndo' Jesús, nlad bexa gut bexa Jesús, geal li mbin Jesús wizh ne'e bexa. ¹⁷Parea le'a Jesús cha ndab ndo' bexa wa:

—Le'a Dios Xus na' itea wizh ndun ti'in ndakno be men. Le'a na' no nsabndo' li gun.

¹⁸Le'a bexa wa nsak le'a ta li mbin Jesús wa dub ta lá nsabndo' gun be men wizh ne'e bexa. No ndab Jesús le'a Dios nak Xus xa, le'a ta wa gab le'a xa dubtsa nak no Dios. Ta we'e mas nlad bexa gut bexa Jesús.

Xin Dios gab ná ton ndap ke

¹⁹Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Le'a na' gáp ndo' bego le'a na' xa nak Xin Dios lá yoo gan gun ni dub ta'a le'atsa na' nlad. Le'a na' ndi na' xte'e ndun Dios Xus na' cha litsa ndun na'. Le'a itea ta ndun Xus na', le'a na' nokaga li ndun. ²⁰Le'a Dios Xus na' nkwea' ladna na', no nluu xa itea be ta ndun xa ndo' na'. No ncho be ta'a mas si'il ti'i uluu xa ndo' na', be ta yanseana bega. ²¹Le'a lak nxiste Dios be men ngutla cha nsa'a xa gealnaban ndo' bexa, no liga le'a na' xa nak Xin Dios usa'a gealnaban ndo' bexa nlad na'.

²²Le'a Xus na' na'anpa le'a gab ná ton ndap ke, le'a xa ndi msa'a ta wa gun na'. ²³Le'a xa li mbin ndontsa itea be men yankea na' lak ndankea be men Dios Xus na'. Le'a tal ton lá ndankea na' xa nak Xin Dios, le'a xa wa noga lá ndankea Dios Xus na', xa mtu'ub na' ndo' gizhliyo.

²⁴Le'a na' gáp ndo' bego, le'a tal ton isakyo'ón ta ndáp na', no ige' ladna xa Dios xa mtu'ub na', le'a xa wa ndapla gealnaban nunk lá idub. Na'anpa utsaksi Dios xa, le'a xa ngok cuent dub xa ngutla, ná nat le'a xa ndap gealnaban ndo' Dios.

²⁵Le'a na' gáp ndo' bego le'a yoo dub gor le'a ta wa nat, le'a

bexa na lá ndap gealnaban ndo' Dios go'ón ta gáp na', cha gap bexa gealnaban. ²⁶Le'a lak nsa'a Xus na' gealnaban ndo' be men, no liga msa'a xa juers ndo' na', ndontsa no na' usa gealnaban ndo' be men. ²⁷No msa'a xa di'izh gáp na' ná ton ndap ke, geal le'a na' nak Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo. ²⁸Lá yanseana bega ta ndáp na' wa, le'a gal gor le'a itea bexa ngut go'ón ti na', ²⁹cha ito'o bexa len ba'a. Le'a bexa na mbin be ta wen nak ndo' Dios, le'a bexa wa yaste gap bexa gealnaban. Ná le'a bexa na mbin be ta ugap, le'a bexa wa yaste cha utsaksi Dios bexa.

Bexa na nluu ton nak Jesús

³⁰'Le'a na' lá yoo gan gun ni dub ta'a le'atsa na' nlad. Le'a zha na gáp na' ná ton ndap ke, le'a ta wa gun na' lakka ndab Xus na'. Ta we'e le'a ta gáp na' wa le'aka nak, geal le'a na' lá ndun laktsa nlad na', ndi ndun na' lak nlad Xus na', xa mtu'ub na'. ³¹Tal le'a na' gudi'izh cuent tentsa na', le'a ta gudi'izh na' wa na'anpa nsak. ³²Parea le'a Xus na' ndab ton nak na', no uní na' le'a ta ndab xa wa ta nsakka. ³³Le'a bego mtu'ub pla be men ndo' Juan xa ulolea' be men. Le'a Juan cha ta ugeaka ndab ná ton nak na'. ³⁴Ná le'a na' ni lá nki'in men gab ton nak na'. Nse'at na' Juan wa ndontsa gungea ladna bega ta ndab xa, cha ko'o Dios bega ndo' be ke ten bega. ³⁵Le'a Juan wa nak cuent dub xe'a aceit nsayol' nsu-yá xe'a ndo' bego. Dub nde'eptsá mten ladna bega mbi'ín bega ta mbidi'izh xa wa.

³⁶'Parea ncho stub ta'a nluu ton nak na', dub ta mas nsak ndo' ta ndab Juan. Le'a ta wa ti'in msa'a Dios gun na'. Le'a be ta ndun na' wa nluu ton nak na', no nluu-yá le'a Dios Xus na' le'aka mtu'ub na'. ³⁷No Xus na' xa mtu'ub na' ndab ton nak na', parea le'a bega nunk gol go'ón ti xa, no ni gol ni'índo' bega xa. ³⁸No ni na'anpa ndangea ladna bega di'izh ten Xus na', geal le'a bega lá ndangea ladna na', xa mtu'ub xa. ³⁹Le'a bego uzhebpa ntsid ta nkeani'i di'izh ten Dios, ndanbe'e bega le'a ta we'e gap bega gealnaban nunk lá idub. Le'a le'aka di'izh ten Dios wa nkeani'i cuent ten na', ⁴⁰parea le'a bega lá ka'ab ibii wats na' ndontsa gap bega gealnaban wa.

⁴¹'Le'a na' lá nkwa'an ta gab be men le'a na' xa wen. ⁴²No uní na' xte'e nak bega, le'a bega na'anpa ta ugea ndankeá Dios. ⁴³Le'a Xus na' le'a mtu'ub na' ndal na', ná le'a bego

na'anpa nsakyo'ón ta ndáp na'. Parea tal ilen stubga xa na'anpa Dios utu'ub, le'a bega isakyo'ón ta gab xa wa. ⁴⁴¿Xte'e gungea ladna bega na', tal le'a bega nkwa'an ta gab be men le'a bega xa wen, ná bega ni lá nkwa'an ta gab Dios le'a bega xa wen? ⁴⁵Lá gunbe'e bega le'a na' le'a usake bega ndo' Xus na'. Le'a bega nge' ladna ta mke'a Moisés, parea le'a ta wa le'a nluu le'a bega ndap ke. ⁴⁶Tal le'a bega ta ugeaka ndangea ladna ta mke'a Moisés, le'a bega no na' gungea ladna, geal le'a Moisés mke'a cuent ten na'. ⁴⁷Ná tal le'a bega lá ndangea ladna ta mke'a Moisés wa, ¿xte'ema gungea ladna bega ta ndadi'izh na' ndee zha?

Jesús mgaw dub ga'ay mil xabgi'i

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 ¹Ngol tso'o wa le'a Jesús nsea be xmen na ukea ndo' dub barco, cha utakea bexa stub to'o lagun Galilea, no nsalea' sa wa Tiberias ²Le'a kwa'ad be men usankea tso'o Jesús, geal le'a bexa uni'í be uyon mbin Jesús myunyakna xa be men gizh. ³We'e le'a Jesús cha ukea dub bet, cha usob xa no be xmen xa. ⁴Le'a zha wa nsayal gax ujest Pascua, dub ujest ten bexa judio. ⁵Le'a Jesús cha uni'í le'a be men kwa'ad no nseabe wats xa. Cha ndab Jesús ndo' Julip:

—¿Pa isi'i beuna ta gaw itea be men ba' zha?

⁶Le'a Jesús li ndab ndontsa ini'í xa ná xte'e gab Julip, le'a Jesús uni'íla xta'an gun Jesús. ⁷Le'a Julip cha ndab:

—Top gayo'o med denario lá gal isi'i beuna dub tuzhga pan gaw bexa kwa'ad ba'.

⁸Le'a stub xmen Jesús, xa nsalea' Ndres wit Simón Pedr, cha ndab ndo' Jesús:

⁹—Le'a sa ndee nso' dub me'ed bgi'i nso'no ga'ay pan cebad no top mbeal. Parea ¿xti'in dub litsa ta'a wa ndo' dub lba'ata men kwa'ad ba' zha?

¹⁰We'e le'a Jesús cha ndab ndo' be xmen na:

—Gud bego ndo' be men ba' isob bexa.

Le'a sa wa nchopa gixgi, cha ute be men ndo'-yá. Le'a lat itea bexa wa ncho pa ga'ay mil xabgi'i. ¹¹Le'a Jesús cha usen be pan wa, cha msa'a xa xno ndo' Dios. Cha msa'a xa-yá ndo' be xmen xa utse'a bexa-yá ndo' be men ndebe sa wa. No liga mbinno xa be mbeal wa. Le'a be men cha udaw-a gast plo nlad

bexa. ¹²Le'a gor na yá mzhea bexa, cha ndab Jesús ndo' be xmen na:

—Btele'e bega be ná mya'an sobr ba', ndontsa na'anpa gazha'a-yá.

¹³Le'a bexa wa cha mtele'e dub tibtop zhum byux be ná mya'an sobr ndo' ga'ay pan cebad wa. ¹⁴Le'a gor na uni'í be men uyon li mbin Jesús wa, le'a bexa cha ndabbe:

—Le'a xa ndee ta ugeaka le'a nak profet na li ndi'izh ga gi'idka ndo' gizhliyo.

¹⁵Le'a Jesús cha mgenna le'a be men wa nlad go'o Jesús, gunno bexa Jesús dub rey. Ta we'e cha mka'an Jesús sa wa, cha nabtsa xa ukeagal bet wa.

Jesús useandats ndo' nits

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶Le'a ngol gor uzhe le'a be xmen Jesús cha mlayo'o to'o nits wa. ¹⁷Cha ukea bexa ndo' barco, cha ncha'be bexa lad gezh Capernaum. Le'a ta wa te'al-la, ná le'a Jesús bi na'an ila'ncha' wats bexa. ¹⁸Le'a mbi cha usaxan uzhebpa ulen ndo' nits wa, cha uzhebpa nwi'inla nits wa. ¹⁹Le'a gor na yá nchabeseala bexa pa dub ga'ay natal xo'op kilómetro ndo' nits wa, we'e uni'í bexa Jesús nsea gax wats barco, ncha'seandats xa ndo' nits. Cha mzheb bexa. ²⁰Parea le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—¡Lá izheb bego! ¡Le'a ta ndee na!!

²¹Cha mten ladna bexa ukea Jesús ndo' barco. Zha le'a barco wa cha ulaya' ndo' yo to'o nits, sa na ndi'izh ncha'beka bexa.

Be men mkwa'an Jesús

²²Le'a ngol stubtsa wizh le'a be men ndebe to'o nits sa uto'o be xmen Jesús wa mtse'a ladna le'a be xmen Jesús ukea ndo' stubkama barco nde sa wa, ná le'a Jesús na'anpa no ncha'ano bexa. ²³We'e le'a stapla barco uto'o gezh Tiberias cha mlansea' sa ndebe be men wa. Le'a sa wa gax sa na msa'a Jesús xno ndo' Dios cuent ten pan na li udaw bexa wa. ²⁴Le'a gor na uni'í be men le'a Jesús no be xmen xa na'anpa nde sa wa, we'e cha ukea bexa ndo' be barco wa, ncha'kwa'an bexa Jesús gezh Capernaum.

Jesús nak pan nsa'a gealnaban

25 Le'a gor na mzheal bexa Jesús sa wa cha ndab bexa ndo' Jesús:

—Mech, ¿xá gor ulansea ga sa ndee zha?

26 Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Le'a na' gáp le'a bego nseabekwa'an na' ta na mzheatsa bega udaw bega pan wa, na'anpa ta na nyakbe'ena bega be uyon ndun na' wa. **27** Lá ukwa'an bega ta gaw bega be ta nitndo'. Ndi bkwa'an bega ta na'anpa initndo', ta usa'a gealnaban nunk lá idub. Le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, usa ta wa ndo' bega, lak msa'a Tad Dios gun na'.

28 We'e le'a bexa cha unabdi'izh ndo' Jesús, ndab bexa:

—¿Xta'an ta nlad Dios gun besa zha?

29 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ta ndee ta nlad Dios: gungea ladna bega na', xa mtu'ub Dios.

30 We'e cha ndabgal bexa ndo' Jesús:

—Tal le'a go nlad gungea ladna besa ga, ¿xta'an dub ta gun ga nat ndontsa gungea ladna besa ga? **31** Le'a be usan gox polta ten beuna udaw maná uto'o gibe'a ge'e sa bid wa, lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Le'a Moisés msa'a pan uto'o gibe'a udaw bexa.”^b

32 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' gáp ndo' bego le'a Moisés na'anpa le'a usa'a pan uto'o gibe'a wa. Le'a Xus na' le'a nsa'a ta na ta ugeaka le'a nak pan nto'o gibe'a. **33** Le'a pan na nsa'a Dios wa, le'a ta wa ta uto'o gibe'a, ta nsa'a gealnaban ndo' be men nde ndo' gizhliyo.

34 Le'a bexa cha ndab:

—Señor, sbe'en pan we'e bsa'a go gaw besa.

35 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' nak pan nsa'a gealnaban. Le'a tal ton gi'id wats na' le'a xa wa na'antapa ganna. No tal ton gungea ladna na', le'a xa wa na'antapa gak ladna. **36** Parea lak ndápka na' ndo' bega, le'a bega uni'íka be ta ndun na', ná lá ndangea ladna bega na'. **37** Le'a itea bexa na nsa'a Xus na' ndo' na', bexa we'e ndi'id wats na' no nunk na' lá uxelad

^b 6:31 Ex. 16:4; Sal. 78:24

bexa. ³⁸Le'a na' ndee uto'o gibe'a, na'anpa ndal na' gun na' be ta nladtsa na'. Le'a na' ndi ndal ndontsa gun na' be ta nlad Dios xa mtu'ub na'. ³⁹Le'a Xus na' xa mtu'ub na' wa lá nlad gak perdid ni dub bexa nsa'a xa ndo' na'. Le'a xa ndi nlad ixiste na' itea bexa wa ndo' gealgut gal wizh lult. ⁴⁰Le'a Dios nlad le'a itea bexa na ngondo' le'a na' nak Xin Dios no ndangea ladna bexa na', le'a bexa wa cha gap gealnaban nunk lá idub. No ixiste na' bexa wa ndo' gealgut gal wizh lult.

⁴¹We'e le'a ncho bexa judio cha usaxan nisi Jesús geal ndab Jesús le'a Jesús le'a nak pan uto'o gibe'a. ⁴²Ndab bexa ndo' ltsa'a bexa:

—¿Na'anpa xa ba' Jesús xin Kosé wa zha? Le'a beuna nchando' xus xa no xna'a xa. ¿Ná xte'ema gab xa zha le'a xa xa ulen gibe'a?

⁴³Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Bla'a bega ta lba'a nisi bega na'. ⁴⁴Na'an ton yoo gan gi'id wats na', tal le'a Xus na' xa mtu'ub na' lid le'a go'o xa wats na'. Le'a na' ixiste bexa wa ndo' gealgut gal wizh lult. ⁴⁵Lak mke'a bexa mbidi'izh sakndo' Dios: “Le'a Dios uluu itea be men.”^c Ta we'e le'a tal ton go'ón ta ndab Xus na', cha gun xa ta wa, le'a xa wa gi'id wats na'.

⁴⁶'Parea na'an ton gol ni'í Dios Xus na'. Le'a dubtsa xa uni'íla xa, le'a ta wa na' xa uto'oka wats Dios. ⁴⁷Le'a na' gáp ndo' bego le'a tal ton gungea ladna na', le'a xa wa gap gealnaban ta nunk lá idub. ⁴⁸Le'a na' le'a nak pan nsa'a gealnaban. ⁴⁹Le'a zha uyo'o be usan gox polta ten bega ge'e sa bid, le'a bexa udaw maná, parea tso'o wa le'a bexa wa ngutkabe. ⁵⁰Ná le'a pan nlenka gibe'a, le'a tal ton gaw pan wa le'a xa wa lá gat. ⁵¹Le'a na' ndee le'a nak pan nban ulen gibe'a. Le'a tal ton gaw pan ndee, le'a xa wa gap gealnaban nunk lá idub. Le'a pan usa na' wa be'al las na', ta usa na' ndontsa gap be men gealnaban ndo' Dios.

⁵²Le'a bexa judio wa cha ndakloo, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Xte'e ndab xa usa'a xa be'al las xa gaw beuna zhaga?

⁵³Le'a Jesús cha ndab:

^c 6:45 Is. 54:13

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal le'a bega lá gaw be'al las na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, no lá goo bega ten ten na', le'a bega lá gap gealnaban ndo' Dios. ⁵⁴Le'a tal ton gaw be'al las na' no goo xa ten ten na', le'a xa wa ndapla gealnaban ta nunk lá idub. No ixiste na' xa wa ndo' gealgut gal wizh lult. ⁵⁵Le'a be'al las na' nak ta nsabndo' gaw men, no ten ten na' nak ta nsabndo' goo men. ⁵⁶Le'a tal ton gaw be'al las na' no goo xa ten ten na', le'a xa wa dubtsa nak no na' idub tiemp. ⁵⁷Le'a Xus na' xa nban le'a mtu'ub na', no nban na' juers ten xa. No liga le'a tal ton gaw be'al las na', le'a xa wa ibanga juers ten na'. ⁵⁸Le'a pan uto'oka gibe'a na'anpa ltsa'a maná udaw be usan gox polta ten bega, le'a bexa ngutkabe. Parea le'a tal ton gaw pan ndee nban idub tiemp.

⁵⁹Le'a be ta ndee mbidi'izh Jesús len ni'i sa nzhealbe bexa judio gezh Capernaum.

Be di'izh nsa'a gealnaban

⁶⁰Le'a bexa na ndangea ladna Jesús wa gor na mbi'ín bexa ta li ndab Jesús, le'a kwa'ad bexa cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—Uzhebpa dub ta ugan ndadi'izh xa ba'. ¿Tonma gun gan isakyo'ón-a?

⁶¹Le'a Jesús mgenna le'a bexa wa nisi ta ndab xa, cha ndab Jesús ndo' bexa:

—¿Lá nsak ladna bega ta ndáp na' wa zha? ⁶²¿Xte'ema gunbe'e bega tal le'a bega ini'í le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, ikea ga'ap, nsea na' le'aka sa uto'o na'? ⁶³Le'a Espíritu le'a nsa'a gealnaban kub, le'a le'atsa be men lá gun gan gap gealnaban wa. Le'a di'izh ndáp na' wa di'izh ten Espíritu ten Dios xa nsa'a gealnaban ndo' be men. ⁶⁴Parea le'a ncho bego bi lá ndangea ladna ta wa.

Li ndab Jesús geal le'a xa zha nedkata uni'í ton bexa na na'anpa gungea ladna xa, no ton xa na yun cuent xa. ⁶⁵Cha no ndab Jesús:

—Ta we'e lakka ndáp na' ndo' bego, le'a na'an ton yoo gan gi'id wats na', tal le'a Xus na' lid ned usa'a gun xa ta wa.

⁶⁶Tso'o wa le'a kwa'ad bexa na ndangea ladna Jesús cha mla'a xa, lá ikeseanota bexa xa. ⁶⁷Le'a Jesús cha unabdi'izh ndo' isatibtop be xmen na, ndab xa:

—¿No bego nlad ula'a na' zha?

68 Le'a Simón Pedr cha uka'ab ndab:

—Señor, ¿tonta ndo' ná ya'be besa zha? Le'a go nabtsa ndadi'izh di'izh nsa'a gealnaban nunk lá idub. **69** Le'a besa ndangeaka ladna go no uni'í besa le'a go nak Cristo, Xinka Dios nban.

70 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' le'a mti isatibtop bega, parea le'a dub bega xmen maxu'u.

71 Le'a Jesús li ndab cuent ten Judas Iscariot, xin dub xa nsalea' Simón. Le'a Judas no dub isatibtop xmen Jesús, parea tso'o wa le'a xa le'a yun cuent Jesús.

Be wit Jesús lá ndangea ladna Jesús

7 ¹Ngol tso'o wa le'a Jesús cha nkesea idub Galilea. Le'a xa lá nlad ya' Judea, geal le'a sa wa le'a bexa nibe'e ten bexa judio nlad gut xa. ²Ná le'a zha wa nsayal gax dub ujest ten bexa judio, zha nyo'o bexa sbe'en len ramad dub sman. ³Ta we'e le'a be wit Jesús cha ndab ndo' xa:

—Ika'an beuna sa ndee, wa'be beuna Judea, ndontsa no bexa na ndangea ladna lu sa wa ini'í be uyon ndun lu. ⁴Le'a tal ton nlad igondo' be men xa, le'a xa wa na'anpa xga'ach ndun be ta'a. Ta we'e tal gun lu be uyon, bin be ta wa sa ini'í itea be men-a.

⁵Li ndab bexa wa geal le'a bexa ni lá ndangea ladna le'a Jesús nak Cristo. ⁶Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Le'a zha nsabndo' gaa na' Judea biseata gal, parea le'a bega sak ya'be guni'i pol. ⁷Le'a be men gizhliyo na'anpa ndap xta'an ixeeo ladna bega. Parea le'a ndo' na' ndee le'a bexa nxee ladna, geal le'a na' ndadi'izh le'a be ta ndun bexa ta ugap. ⁸Wa'be bega ujest Jerusalén. Le'a na' na'anpa gaa nat, le'a wizh na gaa na' biseata gal.

⁹Tso'o na li ndab Jesús ndo' bexa wa, cha mya'an xa Galilea.

Jesús ncha'a ujest zha nyo'o bexa len ramad

¹⁰Ná le'a tso'o na li ncha'be be wit Jesús ujest wa, we'e cha no Jesús uto'o ncha'a sa wa. Parea le'a Jesús na'anpa ndo' ga'al be men ncha'a, le'a xa ndi ncha'a dub mod lá igondo' be men xa. ¹¹Le'a ndo' ujest wa le'a bexa nibe'e ten bexa judio nkwa'an Jesús, nabdi'izh bexa ndo' be men ndab bexa:

—¿Ma xabgi'i we'e zha?

¹²Le'a be men kwa'ad wa xga'ach ndadi'izh cuent ten Jesús. Le'a ncho bexa ndab le'a Jesús dub xa wenka; ná nchoga bexa ndab le'a xa nkwi'inno be men.

¹³Parea ni dub bexa na'anpa ga'al ngudi'izh cuent ten Jesús, geal le'a bexa nzheb ndo' bexa nibe'e ten bexa judio.

¹⁴Le'a ngol wizh na yá nchasea itol ujest wa, le'a Jesús cha ncha'a sa nde ni'i ten Dios, cha usaxan nluu xa be men ndebe sa wa. ¹⁵Le'a bexa nibe'e ten bexa judio ndanseanabe xte'e ndadi'izh Jesús, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Xte'e uzhebpa ngok xabgi'i ba' zha, ná xa na'anpa utsid?

¹⁶Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa wa:

—Le'a ta nluu na' ndee na'anpa dub ta na'tsa ulabe'e. Le'a-yá ndi di'izh ten Dios xa mtu'ub na'. ¹⁷Tal le'a bega nladka gun ta nlad Dios, le'a bega sgondo' le'a ta nlu'u na' di'izh ten Dios, na'anpa ndadi'izh na' ta ndanbe'etsa na'.

¹⁸Le'a tal ton gudi'izh cuent ten le'atsa xa, le'a xa nkwa'an ná xte'e gap be men mod ndo' xa. Parea le'a na' ndee nkwan ná xte'e gap be men mod ndo' xa mtu'ub na', ta we'e ndadi'izh na' sbe'en ta ugea, na'anpa nkwi'inno na' be men. ¹⁹¿Lid msa'a Moisés ley ten Dios ndo' bega zha? Parea ni dub bega lá nxobgek ndo' ley wa. ¿Cha xta'an nlad bega gut bega na'?

²⁰Le'a be men wa cha ndabbe:

—¡Mbi bxin ncho len lado'o ga! ¿Ton nlad gut ga zha?

²¹Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' dubtsa uyon mbin wizh ne'e be men, ta we'e ndanseana bega. ²²Le'a Moisés ndab yoo be'e be me'ed bgi'i, ta na no wizh ne'e be men ndun bega. (Parea le'a ta wa na'anpa ta ndab Moisés, le'a ta wa ta mbin bexa Israel mas polta ndo' Moisés.) ²³Le'a bega ngo be'e be me'ed bgi'i no wizh ne'e be men ndontsa uxobgek bega ndo' ley mke'a Moisés. Ta we'e, ¿xta'an ndakloo bega myunyakna na' dub men gizh wizh ne'e be men zha? ²⁴Na'anpa inisi bega na' ta na'tsa bega ta ndun na'. Ndi utsin binbe'e bega naga utsin nak ta ndun na' wa.

Kwa'ad be men mbingea ladna le'a Jesús nak Cristo

²⁵We'e le'a ncho bexa Jerusalén ndebe sa wa ndab ndo' be ltsa'a na:

—¿Na'anpa xa ndee xa nkwa'an bexa gut bexa zha? ²⁶Bwi'i bego xte'e ndo' ga'al be men ndadi'izh xa, ná le'a bexa wa na'an xte'e ndab ndo' xa. ¿Nati no bexa nibe'e ten beuna wa ndangea ladna le'a xa ndee le'a nak Cristo zha? ²⁷Ná le'a zha na ilen Cristo na'an ton ini'í pa ilen xa. Parea le'a xa ndee uni'í beuna pa nak lazh na.

²⁸Le'a gor wa le'a Jesús nso'yadi'izh ndo' be men tale ten ni'i ten Dios, cha uge' ndab xa:

—Ndab bega le'a bega nchando' na' no uni'í bega pa nak lazh na'. Parea le'a na' na'anpa ga nladtsa na' ndal. Le'a xa na mtu'ub na' sbe'en gealngea ndadi'izh, ná le'a bega lá nchando' xa wa. ²⁹Parea le'a na' nchando'ka xa, geal le'a na' mto'o wats xa no mtu'ub xa na'.

³⁰We'e le'a ncho bexa nlad isen Jesús, parea ni dub bexa na'an xte'e ngunno xa, geal le'a wizh ula'a Dios gun bexa ta wa biseata gal. ³¹Ná le'a kwa'ad be men mbingea ladna Jesús, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—Le'a xa ndee ta ugeaka le'a nak Cristo, le'a xa ndun sian be uyon lak nsabndo' gun Cristo gor ilen xa.

Bexa fariseo mtu'ub be men ya'isen Jesús

³²Le'a gor na mbi'ín bexa fariseo ta na li xga'ach ndab be men cuent ten Jesús wa, we'e le'a bexa wa no be ule'ay nibe'e cha mtu'ub pla bexa nla'ach ni'i ten Dios ya'besen bexa Jesús.

³³Le'a Jesús cha ndab ndo' be men:

—Le'a na' stub nde'eptsá ncho'o lat bega, we'e nsea na' wats xa mtu'ub na'. ³⁴Le'a bega ukwa'an na', parea le'a bega lá izheal na'. No lá gun bega gan ya'be sa yo'o na'.

³⁵We'e le'a bexa nibe'e ten bexa judío cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—¿Pa ya' xa ba' zha, dub sa na ni lá izheal beuna xa? ¿Nati ya' xa sa sit, sa ndencho be ltsa'a beuna xa judío, cha gudi'izh xa ndo' bexa na'anpa xa judío zha? ³⁶¿Xte'e gab ta ndab xa ba' zha le'a beuna ukwa'an xa, parea le'a beuna lá izheal xa, no lá gun beuna gan ya'be beuna sa yoo xa?

Jesús ndab usa'a nits nban

³⁷Le'a ngol wizh yando' ujest wa, wizh mas nsak ten ujest, le'a Jesús cha uso' sa nluu xa, cha uge' ndab xa:

—Le'a tal ncho bega ndak ladna, utsea bega wats na', cha usa na' ta goo bega. ³⁸Le'a tal ton gungea ladna na', le'a lak nkeani'i di'izh ten Dios le'a xa wa gap dub gealnaban kub cuent dub yowbe'e ux'o'on nits len lado'o xa.

³⁹Le'a ta na li ndab Jesús wa gab le'a Dios usa'a Espíritu ten na ndo' bexa na ndangea ladna Jesús. Ná le'a Espíritu wa biseata ilen, geal le'a Jesús biseata ikea gibe'a zha wa.

Uteyoto'o be men ton nak Jesús

⁴⁰Le'a gor na mbi'ín be men ta li ndab Jesús, le'a ncho bexa ndab ndo' be ltsa'a na:

—¡Le'a xa ba' ta ugeaka le'aka profet ndi'izh gi'idka wa!

⁴¹No ncho bexa ndab:

—¡Le'a xa ba' le'aka Cristo xa mti Dios!

Ná le'a ncho stapla bexa ndabga:

—¡Le'a Cristo na'anpa ilen Galilea! ⁴²Le'a di'izh ten Dios nkeani'i le'a Cristo ilen lat be xin David, le'a xa gak xa gezh Belén lazh David.^d

⁴³Ta we'e le'a bexa wa usaxan ndeyoto'obe ke na ndab bexa ná ton nak Jesús. ⁴⁴Le'a ncho bexa wa nlad isen Jesús, pareá ni dub bexa na'an xte'e gunno Jesús.

Bexa nibe'e ten bexa judio lá ndangea ladna Jesús

⁴⁵Le'a bexa nla'ach ni'i ten Dios wa cha mla'ncha'. We'e le'a be ule'ay nibe'e nsea bexa fariseo cha unabdi'izh ndo' bexa, ndab bexa:

—¿Xta'an lá ngo'o bega Jesús zha?

⁴⁶Le'a bexa nla'ach ni'i ten Dios wa cha ndabbe:

—¡Nunk dub xabgi'i lá ndadi'izh lak ndadi'izh xa wa!

⁴⁷We'e le'a bexa fariseo cha ndabbe:

—¿No bego ndangea ladna be gealkwi'in wa zha? ⁴⁸¿Lá ini'í bega zha le'a ni dub xa nibe'e ten beuna xa judio no ni dub xa fariseo lá ndangea ladna Jesús? ⁴⁹¡Le'a Dios utsaksi be men kwa'ad wa, bexa na ni lá nchando' ley mke'a Moisés!

⁵⁰Ná le'a sa wa nso' dub xa nsalea' Nicodemo xa fariseo, xa na ngwa'yadi'izhno Jesús dub gor te'al. Le'a xa cha ndab:

⁵¹—¿Nsak bega zha le'a ley ten beuna ndab le'a dub men ndap ke, gor biseata go'ón beuna ta ntsakndo' xa, no koxnes beuna ta ndun xa?

⁵²Le'a bexa wa cha ndabbe:

^d 7:42 Mi. 5:2

—¿Noga lu nak dub xa Galilea zha? Btsid di'izh ten Dios, we'e ini'i lu le'a Galilea na'anpa ito'o ni dub profet ten Dios.
 53 Cha nsea'be bexa ta lid bexa.

Dub xagots ngwa'iga'ano dub xabgi'i na'anpa xabgi'i ten xa

8 1Le'a Jesús cha ncha'a Bet Olivo. 2Le'a ngol ngot xe'a wa mlengal Jesús tale ten ni'i ten Dios. Cha kwa'ad be men ulansea wats xa. Le'a xa cha usob, cha usaxan nluu xa be men. 3We'e le'a pla be mech ten ley nsea bexa fariseo ulenno dub xagots ngwa'iga'ano dub xabgi'i na'anpa xabgi'i ten xa. Cha mso' bexa xagots wa tlaw be men wa. 4Cha ndab bexa ndo' Jesús:

—Mech, le'a xagots ndee ngwa'iga'ano dub xabgi'i na'anpa xabgi'i ten xa. 5Le'a ley mke'a Moisés unibe'e ula'ge' beuna be xagots ndun lak ta mbin xa ndee wa gast gat xa. ¿Go zha, xte'e gab ga?

6Le'a bexa wa ga ndun preb Jesús ná xte'e gab Jesús, ndontsa gap bexa xta'an usake bexa Jesús. We'e le'a Jesús cha usob, usaxan nke'a xa ndo' yo no ngutsya'a xa. 7Ná le'a be mech ten ley nsea bexa fariseo dubpa nabdi'izh ndo' Jesús. Cha ngwaso' xa, ndab xa ndo' bexa wa:

—Tal le'a dub xa nso' lat bega ba' lá ndap ni dub ke ndo' Dios, ned xa wa ula'ge' xagots ba'.

8Cha usobgal Jesús, cha mke'agal xa ndo' yo. 9Ná le'a gor na mbi'ín bexa na li msake xagots wa ta ndab Jesús, cha mbinbe'e bexa le'a bexa noga ndap ke. Cha ndon ned bexa gox no gast bexa ben mka'an sa wa. Cha myanso' nab xagots wa wats Jesús. 10Le'a Jesús cha ngwaso'gal, cha unabdi'izh xa ndo' xagots wa, ndab xa:

—¿Nat zha ma bexa li msake lu wa nat? ¿Ni dub xa wa na'an xta'an ngunno lu zha?

11Le'a xagots wa cha uka'ab ndab:

—Ni dub xa wa na'an xta'an ngunno na', Señor.

Le'a Jesús cha ndab:

—Ni na' lá gáp le'a lu nsabndo' gat. Nat bya', yá lá gunta lu ta ugap wa.

Jesús nak xe'a ndo' gizhliyo

12Le'a stub bias le'a Jesús ndadi'izh ndo' be men, ndab xa:

—Le'a na' ndee le'a nak xe'a ndo' be men nde ndo' gizhliyo. Le'a tal ton isanke'a tso'o na' na'anpa ikesea sa ukaw, le'a xa ndi gap xe'a nsa'a gealnaban.

13 We'e le'a bexa fariseo cha ndabbe:

—Le'a lu ndadi'izh cuent ten le'aka lu, ta we'e le'a ta ndadi'izh lu ba' na'anpa nsak.

14 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Mas le'aka na' ndadi'izh cuent ten na', le'a ta ndadi'izh na' wa ta nsakka, le'a na' uní pa ulen na' no pa gaa na'. Parea le'a bego ni lá ini'í pa ulen na' no pa gaa na'. **15** Le'a bego nsake na' laktsa ndanbe'e be men, ná le'a na' ndee na'anpa nsake ni dub men nat. **16** Le'a tal usake na' be men, le'a ta gáp na' wa ta nsakka, geal le'a na' na'anpa nabtsa gun ta wa, le'a Xus na' xa mtu'ub na' no nso' wats na'. **17** Lak nkeani'i ley ten bega, tal top men dubtsa gab, le'a ta ndab bexa wa nsakka. **18** Le'a na' ndee ndáp ton nak na', no Xus na' xa mtu'ub na' noga dubtsa ndab ton nak na'.

19 Le'a bexa wa cha ndabbe:

—¿Ma xus lu zhaga?

Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a bego lá nchando' na', no ni lá nchando' bega Xus na'. Tal le'a bega nchando' na', le'a bega no Xus na' nchando'.

20 Be di'izh ndee uní'i Jesús gor nluu xa be men len ni'i ten Dios, sa nda'usa'a be men med gon. Parea ni dub bexa lá isen Jesús, geal le'a wizh ula'a Dios gun bexa ta wa biseata gal.

Le'a sa na ya' Jesús le'a be men lá yoo gan no ya'

21 Le'a Jesús cha mbidi'izhgal ndo' bexa ndab xa:

—Le'a na' ika'an sa ndee. We'e le'a bega cha ukwa'an na', parea le'a sa na gaa na' le'a bega lá gun gan no ya'. No zha na gat bega le'a be ke ten bega na'anpa yu'u.

22 Le'a bexa nibe'e ten bexa judio cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—¿Nati gut xa le'aka le'a xa, ta we'e ndab xa le'a sa ya' xa le'a beuna lá gun gan no ya' sa wa?

23 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a bego xa xan ndee, parea le'a na' xa ga'ap ba'. Le'a bego xa ndo' gizhliyo ndee, parea le'a na' na'anpa xa ndo' gizhliyo. **24** Ta we'e ndápka na' le'a zha na gat bega, le'a be ke ten bega na'anpa yu'u. Tal le'a bega lá gungea ladna ton nak na', le'a be ke ten bega na'anpa yu'u gor na gat bega.

25 Le'a bexa cha ndabbe:

—¿Tonxá lu zhaga?

Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' zha nedkata ndáp ton na'. ²⁶Ncho sianta be ta gáp na' cuent ten bega no ta usake na' bega, para ndo' bego bexa ncho ndo' gizhliyo le'a na' ndáptsá ta na ndadi'izh xa mtu'ub na' wa, le'a xa gealngeatsa ndadi'izh.

²⁷Parea le'a bexa wa lá yakbe'ena le'a Jesús ndadi'izh cuent ten Dios Xus xa. ²⁸Ta we'e no ndab Jesús ndo' bexa:

—Le'a gor na yá mbinno bega na' ta nlad bega, we'e igondo' bega ton nak na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo. No ini'í bega le'a na' na'anpa ndun ta nladtsa na', le'a na' ndi ndadi'izh lak mluu Xus na' ndo' na'. ²⁹Le'a Xus na' xa mtu'ub na' no nso' wats na'. Le'a xa na'anpa nla'a nab na', geal ndun na' sbe'en ta nsak ladna xa.

³⁰Le'a gor na li ndab Jesús ta wa, we'e le'a kwa'ad be men cha mbingea ladna Jesús.

Gealngea ten Dios uxa'ak be men

³¹Cha ndab Jesús ndo' bexa judio na li mbingea ladna xa:

—Tal le'a bega sbe'en uxobgek ndo' be ta ndáp na', le'a bega ta ugeaka gak xmen na'. ³²We'e le'a bega igondo' gealngea ten Dios, le'a gealngea wa uxa'ak bega.

³³Le'a bexa wa cha ndabbe:

—Le'a Abraham le'a nak usan gox polta ten besa. Le'a besa nunk lá igayo'ota ndo' stub men. ¿Ná xte'e li ndab lu le'a besa ya'ak zha?

³⁴Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal ton gun be ta ugap, le'a xa wa ndaigayo'o ndo' ta ugap wa. ³⁵Le'a dub xa nyo'o ndo' stubga men na'anpa idub tiemp yoo ta lid xa nibe'e xa wa. Parea le'a xin xa nibe'e wa idub tiemp ncho ta lid xus na.

³⁶No liga tal le'a Xin Dios le'a uxa'ak bega ndo' ta ugap, le'a bega ta ugeaka mya'ak. ³⁷Le'a na' uníka le'a usan gox polta ten bega Abraham, para le'a bega nlad gut na', geal le'a bega lá nsakyo'ón be ta ndáp na'. ³⁸Le'a na' ndee ndadi'izh be ta nluu Xus na' ndo' na', para le'a bego ndun lak ndab xus bega.

Bexa na nak maxu'u xus na

³⁹Le'a bexa wa cha uka'ab ndab bexa:

—Le'a Abraham nak xus besa.

Le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a bega nak xinka Abraham, le'a bega gun ltsa'a be ta mbin Abraham. ⁴⁰Parea nat le'a bega ndi nlad gut na', geal ndadi'izh na' gealngea, ta mbidi'izh Dios ndo' na'. Le'a Abraham nunk lá ngun ltsa'a ta nlad bega gun bega wa. ⁴¹Le'a bega ndi ndun lak ndun xus bega.

We'e cha ndab bexa:

—Le'a besa na'anpa nak lak dub men ni lá ini'í ton nak xus na. Dubtsa xus besa ncho, le'a xa wa Dios.

⁴²We'e le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a xus bega Dios, le'a bega ta ugeaka yankea na', le'a na' wats Dios uto'o ndal na' ndo' gizhliyo ndee. Le'a Dios le'a mtu'ub na', na'anpa na'tsa nlad ndal. ⁴³¿Xta'an lá nyakbe'ena bega ta ndáp na' zha? Le'a bega lá nsakyo'ón di'izh ten na'. ⁴⁴Le'a xus bega nak maxu'u, no nlad bega gun bega ta nlad xa wa. Le'a maxu'u wa gast zha nedkata ndut men. No nunk lá ndadi'izh maxu'u gealngea, geal le'a xa na'anpa nchando' gealngea. Le'a gor na ndadi'izh xa gealkwi'in, le'a xa ndun lakka nak xa, le'a xa uzhe'eb dub xa ukwi'in, no nki'il xa be men ndun bexa gealkwi'in. ⁴⁵Ná le'a ta na ndadi'izh na' gealngea, ta we'e le'a bega lá ndangea ladna na'. ⁴⁶¿Ton bega gun gan gab dub ta ugap ndun na' zha? Le'a na' ndi sbe'en gealngea ndadi'izh. Ta we'e ¿xta'an lá ndangea ladna bega na' zha? ⁴⁷Le'a tal ton xmenka Dios le'a xa wa ndo'ón ta ndab Dios. Ná le'a bego na'anpa xmen Dios, ta we'e lá nsakyo'ón bega ta ndab Dios.

Cristo nedka ncho ndo' Abraham

⁴⁸Le'a bexa wa cha uka'ab ndab:

—Le'aka nak ta ndab besa, le'a lu dub xa Samaria, no ncho mbi bxin len lado'o lu.

⁴⁹Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' na'anpa ncho mbi bxin len lado'o na'. Le'a na' ndee utsintsa ndadi'izh cuent ten Xus na', parea le'a bega ndi nisi na'. ⁵⁰Le'a na' lá nkwan xte'e gap be men mod ndo' na'. Parea ncho dub xa na nlad gap be men mod ndo' na', le'a xa wa le'a gab xte'e nak be ta ndun bega. ⁵¹Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal ton uxobgek ndo' di'izh ten na', le'a xa wa nunk lá gat.

52 We'e cha ndab bexa nibe'e wa:

—Nat segurka uni'í besa le'a lado'o lu nchoka mbi bxin. Le'a Abraham no be profet ngutkabe, ná lu ndab le'a tal ton uxobgek ndo' di'izh ten lu le'a nunk lá gat. **53** ¿Xte'e gab lu zha mas nsak lu ndo' Abraham usan gox polta ten besa? Le'a xa wa ngutka, no liga be profet. ¿Lu zha, xte'e nsak lu ton nak lu?

54 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Tal le'aka na' gáp le'a na' xa nsak, le'a ta gáp na' wa ta na'an xti'in. Parea le'a Xus na', xa na ndab bega nak Dios ten bega, xa we'e ndab le'a na' xa nsakka. **55** Le'a bego lá nchando' xa wa, ná le'a na' ndee nchando'ka xa. No tal gáp na' le'a na' lá nchando' xa, le'a na' no dub xa ukwi'in lak ukwi'in bego. Parea le'a na' ta ugeaka nchando' xa no nxobgek na' itea be ta ndab xa. **56** Le'a Abraham usan gox polta ten bega mten ladna ta na uni'í xa le'a na' gal ndo' gizhliyo. Le'a xa uni'íka ta wa, cha mten ladna xa.

57 We'e le'a bexa judio wa cha ndabbe:

—Lu ni tol gayo'o li'in lid ncho, ¿ná xte'e ndab lu le'a lu uni'í Abraham?

58 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a zha na bi na'an Abraham yoo, le'a na' ncho'ola.

59 We'e cha usen bexa ge' ndi'izh ula'ge' bexa Jesús, parea le'a Jesús cha mkachndo' uto'o xa sa nde ni'i ten Dios. Utid xa gandid lat bexa wa, cha ncha'a xa.

Jesús myunyakna dub xa lá na' zha ngolta xa

9 ¹Ngol dub wizh nchasea Jesús le'a xa uni'í dub xabgi'i zha ngolta xa lá na' xa. ²Le'a be xmen Jesús cha unabdi'izh ndab bexa ndo' Jesús:

—Mech, ¿xta'an lba'a lá na' xa ba' idub zha ngolta xa zha? ¿Ke ten be usan ten xa-yá, nati ke tenka xa-yá?

³Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a xa lba'a nak na'anpa ke ten xa no ni ke ten be usan ten xa. Parea le'a ta lba'a nak xa ba' le'a be men ini'í juers ten Dios. ⁴Nattsa bi tezhea le'a na' nsabndo' gun ti'in ndab Dios, xa mtu'ub na'. Le'a te'al sken ilen, gor na na'anta ton gun ti'in. ⁵Le'a nat bi nso' na' ndo' gizhliyo ndee, le'a na' nak xe'a ten Dios ndo' be men nde ndo' gizhliyo.

⁶Le'a tso'lo na li ndab Jesús, cha mchuk xa ndo' yo, cha mbinde'e xa dub tuzh yalan. Cha uda'ab xa-yá ngusndo' xa lá na' wa. ⁷Cha ndab Jesús:

—Wa'da'ab ngusndo' lu nits tank sa nsalea' Siloé —le'a ta wa dub di'izh gab: xa mtu'ub.

We'e le'a xa wa cha ncha'da'ab ndo' na sa wa. Le'a gor nsea' xa ta lid xa le'a xa na'la. ⁸Le'a bexa ncho gax ta lid xa, no iteata bexa na uni'í le'a xa wa gok dub xa lá na', le'a bexa wa cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—¿Na'anpa le'a xa ba' xa nsobnab med wa zha?

⁹Le'a ncho bexa wa ndab:

—Le'a xa ba' le'aka ta wa.

Ná ncho bexa ndab:

—Na'an, le'a xa ba' migabtsa xa wa.

Parea le'aka xa wa cha ndab:

—Le'a na' ndee le'aka ta wa.

¹⁰Le'a bexa wa cha unabdi'izh ndo' xa ndab bexa:

—¿Xte'e uyo'o gan na'la go nat zhaga?

¹¹Le'a xa cha uka'ab ndab:

—Le'a xa nsalea' Jesús wa mbinde'e yalan, cha uda'ab xa-yá ngusndo' na', cha ndab xa gada'ab na' ndo' na' nits Siloé. Ta we'e ngwaa na', no uda'ab na' ndo' na', cha mna' na'.

Jesús myunyakna ngusndo' dub xa lá na' (Jn. 9:6)

12Le'a bexa wa cha unabdi'izh ndab bexa:

—¿Ma xa wa nat?

Le'a xa wa cha uka'ab ndab xa:

—Le'a na' lá iní.

Bexa fariseo unabdi'izh ndo' xa myakna ngusndo' na

13We'e le'a bexa wa cha mbi'i xa na li myakna wa ndo' bexa fariseo. **14**Le'a ta wa wizh ne'e bexa judio, zha na li mbinde'e Jesús yalan, cha myunyakna Jesús ngusndo' xa wa.

15We'e le'a bexa fariseo no unabdi'izh ndo' xa wa ná xte'e myakna ngusndo' xa. Le'a xa cha uka'ab ndab:

—Le'a xa wa uda'ab yalan ngusndo' na', cha uda'ab na' ndo' na', cha mna' na'.

16We'e le'a ncho bexa fariseo cha ndabbe:

—Le'a xabgi'i we'e na'anpa nak dub xa mtu'ub Dios, le'a xa ndun ta lá nsabndo' wizh ne'e beuna.

Ná nchoga bexa ndab:

—Dub men ugap lá yoo gan gun be uyon ndun xa wa.

Ta we'e na'anpa dubtsa ngudi'izh bexa ná ton nak Jesús.

17Cha unabdi'izhgal bexa ndo' xa myakna wa, ndab bexa:

—¿Xte'e nsak lu? ¿Ton nak xa li myunyakna ngusndo' lu ba' zha?

Le'a xa wa cha uka'ab ndab xa:

—Nsak na' le'a xa wa dub profet ten Dios.

18Parea le'a bexa nibe'e ten bexa judio lá ndangea ladna ti ngok xa wa dub xa lá na', no uyo'o gan mna' xa. Ta we'e mtu'ub bexa dub men ngwa'tezh be usan ten xa. **19**Le'a gor na ulen bexa wa, le'a bexa nibe'e wa cha unabdi'izh ndo' bexa, ndab bexa:

—¿Xin bega xa ndee, xa ndab bego lá na' zha ngolkata xa wa zha? ¿Xte'exá mna' xa nat zhaga?

20Le'a be usan ten xa wa cha uka'ab ndab bexa:

—Uni'íka besa le'a ta ba' xinka besa, noga lá na'ka xa zha ngolta xa. **21**Parea le'a besa lá ini'í xte'e mna' xa nat, no ni lá ini'í besa ton myunyakna xa. Unabdi'izh bega ndo' le'aka xa, le'a xa yá goxla, le'a xa sabka-yá.

22Li ndab bexa geal le'a bexa nzheb ndo' bexa nibe'e, le'a bexa nibe'e wa yá mbidi'izh le'a guni'i ton gab le'a Jesús nak Cristo, le'a bexa wa kontu'ub xa len ni'i sa nzhealbe bexa

judio. ²³Ta we'e ndab be usan ten xa wa le'a xa yá goxla, inabdi'izh bexa nibe'e wa le'aka ndo' xa.

²⁴We'e le'a bexa nibe'e wa cha utezhgal xabgi'i li myakna wa, cha ndab bexa:

—Le'a Dios nsobwi'i ga'al gud ná xte'e nak xabgi'i wa, le'a besa uní'í le'a xa wa dub xa ndap ke.

²⁵Le'a xa wa cha ndab:

—Le'a na' lá iní tal le'a xa wa xa ndap ke natal na'an. Parea dub ta uní na': le'a na' ngok dub xa lá na', ná nat le'a na' na'la.

²⁶Cha ndabgal bexa:

—¿Xte'e mbinno xa lu zha? ¿Xta'an mbin xa ndontsa lba'a na' lu zha?

²⁷Le'a xa cha uka'ab ndab xa:

—Le'a na' yá ndáp-a ndo' bego, ná le'a bega lá ka'ab isakyo'ón-a. ¿Nat xta'an nlad bega gáp na'-yá stub biaj? ¿Nati no bega nlad gak xmen xa wa zha?

²⁸Cha xela uní'i bexa ndo' xa, ndab bexa:

—Lu nak xmen xa wa, parea le'a besa nak xmen Moisés. ²⁹Le'a besa uní'íka le'a Dios mbidi'izhno Moisés, parea le'a xa we'e le'a besa ni lá ini'í pa uto'o xa.

³⁰Le'a xabgi'i wa cha uka'ab ndab xa:

—¡Le'a ta ndab bega wa uzhebpa ndanseana na! Le'a xa wa le'a myunyakna ngusndo' na', parea le'a bega lá ini'í pa uto'o xa. ³¹Le'a beuna uní'íka le'a Dios na'anpa go'ón ta inab dub xa ndap ke. Parea le'a tal ton yankea Dios no uxobgek xa ndo' Dios, le'a Dios so'ónka ta inab xa wa. ³²Nunk beuna gol go'ón yoo dub men yunyakna ngusndo' dub xa lá na' zha ngolta xa. ³³Tal le'a xa wa na'anpa nak dub xa mtu'ub Dios, le'a xa lá yoo gan gun ta wa.

³⁴Le'a bexa cha uka'ab ndab bexa:

—¡Le'a zha ngolkata lu le'a lu yá ndapka ke, ná lu nlad le'a uluu besa!

Cha ulantu'ub bexa xa sa wa.

Bexa lá na' nsea bexa na'ka

³⁵Le'a Jesús mbi'ín ta li ulantu'ub bexa xa wa. Le'a ngol gor mzheal Jesús xa, cha ndab Jesús:

—¿Ndangea ladna lu Xin Dios zha?

36 Le'a xa wa cha uka'ab ndab xa:

—Señor, gud go ná ton xa wa, ndontsa gungea lad na' xa wa.

37 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a lu yá uni'íka xa, le'a xa wa na', xa ndadi'izhno lu nat.

38 Le'a xa wa cha ndab:

—Ndangea lad na' go, Señor.

Cha usaxib xa ndo' Jesús.

39 Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' ndal ndo' gizhliyo iní na' ná xte'e nak be men. Li ndontsa le'a bexa lá na' wa ina'be, no bexa na nsak le'a xa na'ka le'a bexa wa ya'an cuent dub xa lá na'.

40 Le'a gor na mbi'ín pla bexa fariseo nde sa wa ta li ndab Jesús, cha ndab bexa ndo' Jesús:

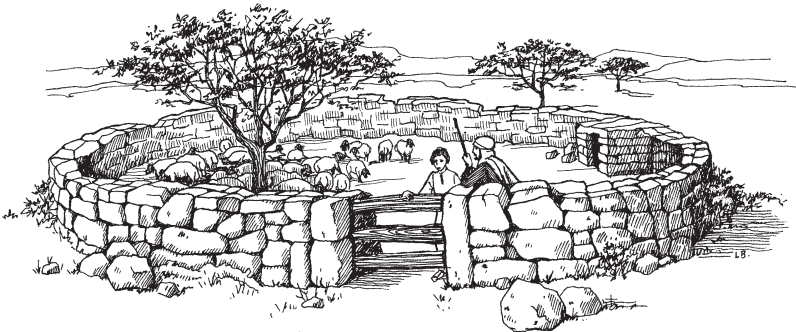
—¿Ndab lu zha le'a besa ndee na'anpa na'?

41 Le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a bega lá na', le'a bega na'anpa ndap ke ndo' Dios. Parea le'a bega ndab le'a bega na'ka, ta we'e le'a bega ndapka ke ndo' Dios.

Jesús mbidi'izh dub cuent ten xa nla'ach borreg

10 ¹Le'a na' gáp ndo' bego le'a dub sa ndenchonyaw be borreg, tal le'a dub xa na'anpa nyo'o to'o puert sa wa cha ndi nyo'o xa stub lad, le'a xa wa dub wa'an, dub xa nlat juers be man. ²Parea le'a dub xa na nyo'o to'o puert wa, le'a xa wa le'a xa nla'ach be borreg wa. ³Le'a xa na nla'ach

Corral ten borreg (Jn. 10:2)

to'o puert sa wa cha nxa'al-a, cha nyo'o xa nla'ach be borreg wa. Le'a xa cha nbezhlea' kadga dub ma ten xa. Le'a bema cha ndo'ón ti xa, cha ncha'ato'ono bema xa. ⁴Le'a gor na yá utatela be borreg ten xa, le'a xa nla'ach ma cha nsaned ndo' ma. Le'a be borreg wa nchando' ti xa, cha nsankea bema tso'o xa. ⁵Parea le'a bema na'anpa isankea tso'o dub xa lá nchando' ma, ndi uxo'on bema ndo' xa, geal le'a bema lá nchando' ti xa.

⁶Le'a Jesús mbidi'izh ta ndee ndo' be men, parea le'a bexa lá nyakbe'ena xte'e gab ta wa.

Jesús nak cuent dub xa utsin nla'ach be borreg

⁷Cha no ndab Jesús ndo' bexa wa:

—Le'a na' gáp ndo' bego le'a na' le'a nak cuent puert sa nyote be borreg. ⁸Le'a itea bexa na ned ulen ndo' na', bexa na mluu dub di'izh na'anpa ta ugea, le'a bexa wa cuent dub wa'an, dub xa nlat juers be man. Parea le'a bexa nak cuent be xborreg na' lá isakyo'ón ta ndab bexa wa. ⁹Le'a na' le'a nak cuent puert wa, geal le'a tal ton ndangea ladna na', le'a xa wa ndapka gealnaban ndo' Dios. Le'a bexa wa nak cuent be borreg nyo'o nto'o to'o puert no nzheal ma gixgi ndaw ma.

¹⁰'Le'a dub wa'an nsealawa'antsa be borreg, no nseayut xa ma, nlad xa initndo' ma. Parea le'a na' ndee ndi ndal ndontsa le'a bexa nak cuent be xborreg na' gap gealnaban ndo' Dios, no uzhebpa wen yoo bexa ndo' Dios. ¹¹Le'a na' le'a nak xa utsin nla'ach be xmen na' lak utsin nla'ach dub men be xborreg xa, no nsa'a xa le'aka le'a xa sakndo' bema. ¹²Parea le'a dub xa nyaxtsa ten na ndontsa ula'ach xa bema, le'a xa na'anpa le'a ten ma. Ta we'e le'a gor na inilí xa nsea dub mbee cha ula'a xa bema ndi uxo'on xa. We'e le'a mbee wa cha ukendo' bema cha ite'achso bema itea lad. ¹³Le'a xa wa uxo'on geal le'a xa medtsa nlad, na'anpa nyu'no ladna xa bema.

¹⁴'Le'a na' nak cuent dub xa utsin nla'ach be borreg ten na. Nchando' na' bexa nak be borreg ten na', no liga le'a bexa nchando'ga na', ¹⁵lak nchando' Xus na' na', no liga nchando' na' Xus na'. No nsa na' le'aka na' sakndo' be men nak be borreg ten na'. ¹⁶No ncho stub xkwa'a be xmen na', bexa lá nchando' bega. Le'a bexa wa cuent stub xkwa'a borreg ncho

stubga corral. Le'a na' yunjunka bexa wa no bexa ndee, no uxobgek bexa ndo' na'. We'e yoo dubtsa xkwa'a be xmen na', no nab na' gak xa nla'ach iteanak bexa.

¹⁷Le'a Xus na' nkwea' ladna na', geal le'a na' nsa gealnaban ten na' gat na' ndontsa iban na' stub bijaj. ¹⁸Na'an ton gut na', ndi na'ka usa na' gat na'. Le'a na' ndap juers usa na' gealnaban ten na', no ndap na' juers iban na' stub bijaj. Le'a ta wa ta unibe'e Xus na' gun na'.

¹⁹Le'a gor na mbi'ín bexa judio be ta li ndab Jesús, cha stub bijaj usaxan uteyoto'o bexa no be ltsa'a xa. ²⁰Ncho kwa'ad bexa ndab:

—¿Xta'an nla'ach bego ta ndab xa ba' zha? Le'a xa ncho mbi bxin len lado'o na no nsak xa gizh tont.

²¹Ná le'a ncho bexa wa ndabgabe:

—Le'a xa ba' na'anpa ndadi'izh lak ndadi'izh dub men ncho mbi bxin len lado'o na. No lá gun dub mbi bxin gan ina' dub xa lá na' lak mbin xa ba'.

Bexa Jerusalén lá ka'ab gungea ladna Jesús

²²Ngol zha kwal zha na ngo bexa judio dub ujest ten ni'i ten Dios nde Jerusalén. ²³Le'a dub wizh wa, le'a Jesús nkesea sa nsalea' Corredor Salomón ten ni'i ten Dios. ²⁴We'e le'a ncho bexa judio cha myaklo wats Jesús, ndab bexa:

—¿Gast polxá ini'í besa ton nak go zhaga? Tal go le'a nak Cristo, gud ga-yá ndo' ga'al besa.

²⁵Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' yá ndápka ndo' bega ton nak na', ná le'a bego lá ngungea ladna-yá. No le'a be uyon na ndun na' nsea juers ten Dios Xus na', le'a ta wa nluukaga ton nak na'. ²⁶Ná le'a bego lá ndangea ladna-yá geal le'a bega na'anpa nak be borreg ten na'. ²⁷Le'a bexa nak be borreg ten na', le'a bexa wa ndo'ón ti na', no nchando' na' bexa, no nsankea bexa tso'o na'. ²⁸No nsa na' gealnaban nunk lá idub ndo' bexa. Le'a bexa idub tiemp yoo wats Dios, no na'an ton ko'o bexa ndo' ya'a na'. ²⁹Le'a Xus na', xa msa'a bexa ndo' na', le'a xa wa ndon le'a nibe'e ndo' itea be ta'a, ta we'e na'an ton gun gan ko'o bexa ndo' ya'a xa. ³⁰Le'a na' no Xus na' le'a besa dubtsa nak.

³¹We'e le'a bexa wa usengal be ge' ndi'izh gut bexa Jesús.

³²Ná le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Sian be ta wen ndun na' ndo' ga'al bega lak msa'a Xus na' gun na'. ¿Ke ten xta'anma dub ta li mbin na' wa ula'ge' bega na' zha?

³³Le'a bexa wa cha uka'ab ndabbe:

—Le'a besa na'anpa ula'ge' lu ke ten dub ta wen ndun lu. Le'a besa ndi ula'ge' lu ke ten ta na kwea' uní'i lu ndo' Dios. Le'a lu men gizhliyotsa, ná ndab lu le'a lu Dios.

³⁴Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ley ndeno bega nkeani'i le'a Dios ndab ndo' be men: “Ndáp na' le'a bega nak be dios.”^e ³⁵Le'a beuna uní'íka le'a itea be ta ndab dí'izh ten Dios ta ugeaka. Ta we'e tal le'a Dios li ndab ndo' bexa wa le'a bexa no nak dios, ³⁶¿xte'e ndab bega le'a na' kwea' uní'i ndo' Dios gor na ndáp na' le'a na' Xin Dios? Le'a Dios mti na' no mtu'ub xa na' ndo' gizhliyo ndee. ³⁷Tal le'a na' na'anpa ndun be ta'a lak ndun Xus na', le'a bega lá nsabndo' gungea ladna na'. ³⁸Le'a bega na'anpa ndangea ladna ta ndáp na', parea nsabndo' gungea ladna bega ta ndun na'. We'e igondo' bega Xus na', no gungea ladna bega le'a na' no Xus na' dubtsa nak besa.

³⁹We'e stubgal biaj nlad bexa isen bexa Jesús, ná le'a Jesús cha utid tlaw bexa, na'anpa isen bexa xa. ⁴⁰Cha ncha'agal xa stub to'o yowbe'e Jordán, sa mas polta ulalea' Juan be men. Cha we'etsa uyo'o Jesús dub nde'ep. ⁴¹Le'a kwa'ad men nseabegal wats xa, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—Le'a Juan ta ugeaka ni dub uyon lá ngun, parea le'a itea ta ndab Juan cuent ten xa ndee, le'a ta wa ta ugeaka.

⁴²We'e le'a kwa'ad bexa nde sa wa mbingea ladna le'a Jesús nak Cristo.

Ngut Lázaro

11 ¹Uyo'o dub xabgi'i nsalea' Lázaro usen gealgizh. Le'a xa wa xa gezh Betania, sa no nak lazh Marí no Mart itop bsan Lázaro. ²(Le'a Marí bsan Lázaro wa xa ulo ta uxe'e xo'o Jesús tso'o wa, cha mkwi'id xa xo'o Jesús nsea gichgek xa.) ³Ngol gor le'a itop bsan Lázaro wa mtu'ub dub men ndo' Jesús, ndab xa:

—Señor, le'a Lázaro amig ten ga usen gealgizh.

^e 10:34 Sal. 82:6

⁴Le'a gor na mbi'ín Jesús ta wa, cha ndab xa:

—Le'a gealgizh wa na'anpa gut xa. Le'a ta wa ndi ndontsa ini'í be men juers ten Dios no juers ten Xin Dios.

⁵Le'a Jesús nkea ladna Mart no Marí beal xa no Lázaro.

⁶Parea le'a gor na mbi'ín Jesús le'a Lázaro usen gizh, le'a Jesús cha uyo'okata sa wa stop wizh. ⁷We'e cha ndab xa ndo' be xmen xa:

—Ncha'be beuna stub biaj distrit Judea.

⁸Le'a be xmen Jesús cha ndabbe:

—Mech, ti plama wizh le'a bexa judio ncho sa wa nlad gut ga, ná nat, ¿xta'an li nlad go ya'gal ga sa wa zha?

⁹Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Ncho dub tibtop gor tezhea kad dub wizh. Le'a tal ton ikesea gor tezhea na'anpa ikate'eb, geal le'a xa na' bea ndo' gizhliyo ndee. ¹⁰Parea tal ton ikesea gor te'al, le'a xa skate'eb le'a gor wa na'an bea.

¹¹Cha no ndab Jesús:

—Le'a Lázaro amig ten beuna ngwadgats, ná le'a na' ndaukwan xa.

¹²We'e le'a be xmen Jesús cha ndabbe:

—Señor, tal le'a xa naxyats, le'a xa syakkana.

¹³Le'a ta li ndab Jesús wa gab le'a Lázaro ngutla, ná le'a be xmen Jesús ndanbe'e le'a xa naxyats-tsa. ¹⁴We'e le'a Jesús cha ga'al ndab ndo' bexa:

—Le'a Lázaro ngut. ¹⁵Le'a na' nten ladna na'anpa ncho beuna sa wa gor ngut xa. Li ndontsa mas ige' ladna bega na'. Nat ncha'ina' beuna xa.

¹⁶Le'a Tomás, xa no nsalea' Dídimó, cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—Ncha'be beuna sa wa, ndontsa no beuna gatno Jesús.

Jesús nak xa nxiste be men no xa nsa'a gealnaban

¹⁷Le'a wizh na ulaya' Jesús to'o gezh Betania wa, mbi'ín xa le'a Lázaro mdapla wizh mga'ach. ¹⁸Le'a Betania nde pa chontsa kilómetro gax Jerusalén. ¹⁹Ta we'e le'a kwa'ad bexa judio ncho Jerusalén wa ngwa'ina' Mart no Marí, mlu'uzh be men wa itop bexa ta na ngut bsan bexa. ²⁰Le'a gor na mbi'ín Mart le'a Jesús nsalaya' gaxla, cha uto'o xa, ngwa'uche'alndo' xa Jesús. Ná le'a Marí mya'an ta ni'i. ²¹Le'a Mart cha ndab ndo' Jesús:

—Señor, tal le'a go ncho sa ndee, le'a bsan na' na'anpa ngat. ²²Parea le'a na' uní le'a guni'i xta'an inab go ndo' Dios nat, le'a Dios sa'aka-yá.

²³Le'a Jesús cha ndab ndo' Mart:

—Le'a bsan lu sbanka.

²⁴Le'a Mart cha ndab:

—Le'a na' uní le'a xa sbanka gal wizh lult, zha iban itea be men ngut.

²⁵Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' nak xa nxiste be men ndo' gealgut, no nak na' xa nsa'a gealnaban. Le'a tal ton gungea ladna na', maska ngut xa le'a xa sbanka. ²⁶Le'a itea bexa nban tal gungea ladna bexa na', le'a bexa wa na'anpa gat idub tiemp. ¿Ndangea ladna lu ta ndáp na' ndee zha?

²⁷Le'a Mart cha ndab:

—Ndungeaka lad na'-yá, Señor. No ndangea lad na' le'a go nak Cristo Xin Dios, xa na ndi'izh ga gi'idka ndo' gizhliyo.

Jesús mbi'inno Lázaro

²⁸Tso'o na li ndab Mart, we'e cha nsea' xa ta lid xa, xaga'tsa ndab xa ndo' Marí beal xa:

—Le'a mech nseala no nbezh xa lu.

²⁹Le'a gor na mbi'ín Marí ta wa, cha uxax uto'o xa, ncha'ina' xa Jesús. ³⁰Le'a Jesús biseata yate len gezh wa, ndi bi nso' xa sa mzhe'al Mart xa. ³¹We'e le'a bexa ndeulu'uzh Marí bexa nde ta lid xa, le'a gor uni'í bexa le'a Marí uxax uto'o ncha'a, cha usankea bexa tso'o Marí, ndab bexa le'a Marí ncha'yo'on to'o ba'a ten Lázaro.

³²Le'a gor na ulaya' Marí wats Jesús no uni'í xa Jesús, cha msaxib xa ndo' Jesús, ndab xa:

—Señor, tal le'a go ncho sa ndee, le'a bsan na' na'anpa ngat.

³³Le'a gor na uni'í Jesús xte'e ndo'on Marí, no bexa na li ulanseano Marí wa, le'a xa uzhebpa uban myo'o ladna no kwea' myo'o ladna xa. ³⁴Cha ndab xa:

—¿Pa mka'ach bega xa wa zha?

Le'a bexa wa cha uka'ab ndab:

—Señor, ncha'be beuna, ini'í ga pa-yá.

³⁵Le'a Jesús cha mbi'in. ³⁶We'e le'a bexa nde sa wa cha ndab ndo' ltsa'a na:

—Bwi'i bego ná xte'eta nkwea' ladna xa Lázaro.

³⁷Ná le'a ncho bexa cha ndabbe:

—Le'a xa ndee myunyakna dub xa lá na', ¿xta'an na'anpa li ngun xa ba' gan lá ngat Lázaro zhaga?

Lázaro mbangal ndo' gealgut

³⁸Le'a Jesús uzhebpa kwea' myo'o ladna gor ulaya' xa to'o ba'a wa. Le'a ta wa dub ge'lo'o nso'ntsaw dub ge' si'il to'o-yá.

³⁹Cha ndab Jesús:

—Udob bega ge' ba'.

Le'a Mart bsan xa ngut wa cha ndab:

—Señor, le'a nat le'a xa ba' ugap nla'ala, le'a xa mdapla wizh mga'ach.

⁴⁰Le'a Jesús cha ndab ndo' Mart:

—¿Cha lid ndápka na' ndo' lu zha, tal le'a lu gungea ladna na', le'a lu ini'íka juers ten Dios?

⁴¹We'e le'a be men cha udob ge' to'o ba'a wa. Le'a Jesús cha mwi'i ga'ap, cha ndab xa:

—Xus na', nsa na' xno ndo' go le'a go ndo'ón ta una'ab na' ndo' ga. ⁴²Le'a na' uníka le'a go ndo'ónka itea be ta'a ndáp na', parea nat li ndáp na' ndontsa gungea ladna be men ndee le'a go le'aka mtu'ub na'.

⁴³Tso'o na li ndab Jesús, cha uge' ndab xa:

—¡Lázaro, uto'o sa ba'!

⁴⁴Le'a xa na li ngut wa cha uto'o sa wa, bi lima nbixyo'o lad ya'a xa no xo'o xa. No ndo' xa bi li nbixyo'o dub ble'a lad. Le'a Jesús cha ndab ndo' be men:

—Bxa'ak bega be lad ba', cha bla'a bega isea' xa.

Bexa nibe'e dubtsa mbidi'izh le'a gut Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵We'e le'a bexa judio na li nseano Marí wa uni'í ta mbin Jesús, cha kwa'ad bexa mbingea ladna Jesús. ⁴⁶Parea le'a ncho bexa wa cha ndi ngwa'yab ndo' bexa fariseo xta'an mbin Jesús. ⁴⁷We'e le'a be ule'ay nibe'e no bexa fariseo cha mchealte itea bexa nibe'e ten bexa judio. Cha ndab bexa:

—¿Xte'e gun beuna zha? Le'a Jesús wa sian uyon ndun.

⁴⁸Tal le'a beuna ula'a li gunta xa ta wa, le'a itea be men sangea ladna xa. We'e le'a bexa Roma si'id ulate ni'i ten Dios ten beuna no lá ula'ata bexa inibe'e beuna sa ndee.

Jesús mbin mban Lázaro ndo' gealgut (Jn. 11:44)

⁴⁹Le'a dub bexa wa xa nsalea' Caifás, xa nak ule'ay ndon le'a nsak zha wa. Le'a xa cha ndab ndo' bexa nibe'e wa:

—Le'a bego na'an xta'an ini'í. ⁵⁰No ni lá nyakbe'ena bega ndi mas wen gat dubtsa men sakndo' beuna xa Israel, ndontsa na'anpa initndo' itea beuna.

⁵¹Le'a ta li ndab Caifás wa na'anpa ndanbe'e le'atsa xa. Le'a ta na nak xa ule'ay ndon le'a nsak zha wa, ta we'e mbinti'in Dios xa, ndab xa le'a Jesús gat sakndo' bexa Israel.

⁵²Parea le'a ta ndab xa wa na'anpa nabtsa gab le'a Jesús gat sakndo' bexa Israel. Le'a ta wa no gab le'a Jesús gat ndontsa yunjunt xa itea bexa nak xin Dios, bexa ncho idub nax ndo' gizhliyo. ⁵³Le'a wizh wa le'a bexa nibe'e ten bexa judio dubtsa mbidi'izh gut bexa Jesús.

⁵⁴Ta we'e le'a zha wa le'a Jesús na'antapa ga'al ikesea Judea. Le'a xa ndi mka'an sa wa ncha'a xa gezh Efraín gax ge'e sa bid. Cha uyo'o xa sa wa no be xmen xa.

⁵⁵Le'a zha wa nsayal gax ujest Pascua ten bexa judio. Ta we'e kwa'ad be men judio ukea ncha'be gezh Jerusalén, ndontsa gun bexa ta isambi'i bexa ndo' Dios zha biseata gal ujest wa. ⁵⁶Le'a be men wa nkwa'an Jesús, no nabdi'izh bexa ndo' be ltsa'a bexa nde sa nde ni'i ten Dios:

—¿Xte'e nsak bega zha? ¿Si'id Jesús ujest ndee nati na'an?

⁵⁷Le'a be ule'ay nibe'e no bexa fariseo unibe'ela ndo' be men tal ncho ton ini'í pa nso' Jesús, cha gab xa-yá ndo' bexa wa ndontsa isen bexa Jesús.

Marí ulo ta uxe'e xo'o Jesús

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 ¹Sxo'op wizh nsob gal ujest Pascua wa, le'a Jesús uto'o ncha'agal Betania, ta lid Lázaro xa mxiste Jesús ndo' gealgut. ²Le'a sa wa mbinde'e bexa dub ta gawno bexa Jesús. Le'a Mart nkego ta gaw bexa. Le'a Lázaro nsob ndo' mes no Jesús. ³We'e le'a Marí usen tol litr sbe'en nardo ta uxe'e, dub ta uzhebpa uyap nsak. Cha mtob xa-yá tso'o xo'o Jesús, cha mkwi'id xa xo'o Jesús no gichgek xa. Le'a len ni'i wa gast idub lita uxe'e mla'a. ⁴Le'a dub xmen Jesús no nsob sa wa xa na le'a yun cuent Jesús, xa na nsalea' Judas Iscariot xin Simón. Le'a xa wa cha ndab:

⁵—¿Xta'an lid ndi udo'o xa ta uxe'e ba' zha, cha utse'a xa med wa ndo' be men uban nak? Le'a ta ba' nsak pa chon gayo'o denario.

⁶Parea le'a Judas na'anpa nyu'no ladna bexa uban nak. Ndi li ndab xa geal le'a xa nla'ach med ten be xmen Jesús, no ncho zha ngowa'anga xa med no'o xa. ⁷We'e le'a Jesús cha ndab ndo' Judas:

—Bla'a xagots ba', le'a xa ulocha'aw ta ba' gast gal zha na iga'ach na'. ⁸Le'a bexa uban nak wa guni'i polga nchoka lat bega, parea le'a na' ndee na'anpa kwenta ncho'ono bega.

Be ule'ay nibe'e dubtsa mbidi'izh gut Lázaro

⁹Le'a kwa'adpa bexa judio mbi'ín le'a Jesús nchogal gezh Betania, cha ncha'be bexa sa wa. Le'a bexa na'anpa nabtsa Jesús ncha'bewi'i, le'a bexa nlad ini'í no Lázaro xa mbangal ndo' gealgut. ¹⁰We'e le'a be ule'ay nibe'e wa dubtsa mbidi'izh gut no Lázaro, ¹¹geal mbangal Lázaro le'a kwa'ad bexa judio nsaula'a be ule'ay nibe'e wa, cha ndi Jesús ndangea ladna bexa.

Jesús uyote Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹²Ngol stub wizh wa le'a uzhebpa kwa'ad be men ndencho ujest Pascua gezh Jerusalén. Le'a zha mbi'ín bexa le'a Jesús no ncha'a Jerusalén, ¹³cha ulobto'og bexa be xos ya gin, cha uto'o bexa ncha'ikanes bexa Jesús. No uge' ndab bexa:

—¡Si'il nak xa ba'! ¡Dios uzhebpa nla'ach xa ba', xa na mtu'ub Dios Xa Nibe'e! ¡Le'a xa ba' le'a nibe'e beuna xa Israel!

¹⁴Le'a Jesús mzheal dub burr tuzh, cha usob xa tso'o ma. Le'a ta wa lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a:

¹⁵Lá izheb bego, men gezh Sion.

Bwi'i bego, le'a xa le'a nibe'e bega
nsea nsob tso'o dub burr tuzh.^f

¹⁶Le'a zha wa le'a be xmen Jesús lá yakbe'ena be ta li mbin Jesús wa. Parea tso'o na mbangal Jesús cha nsea' xa gibe'a, le'a bexa mtse'a ladna lak nkeani'i di'izh ten Dios cuent ten Jesús, cha uni'í bexa le'a Jesús lika mbin.

¹⁷Le'a zha na utezh Jesús Lázaro len ba'a, cha mxiste Jesús xa ndo' gealgut, le'a bexa nde sa wa cha mbidi'izh ta uni'í bexa wa ndo' be men. ¹⁸Ta we'e li ngwa'ikanes be men Jesús, geal le'a bexa mbi'ín ta na li mbin Jesús uyon wa. ¹⁹Parea le'a bexa fariseo ndab ndo' be ltsa'a na:

—Bwi'i bega, le'a ta na ndun beuna na'an xti'in. Le'a be men ndi itea ncha'be wats Jesús.

Pla bexa na'anpa xa judio nlad ini'í Jesús

²⁰Le'a lat bexa na li ncha'be yankea Dios gezh Jerusalén ujest Pascua wa, ncho pla bexa na'anpa xa judio. ²¹Le'a bexa wa cha ulen wats Julip xa gezh Betsaida ten Galilea, ndab bexa:

—Señor, le'a besa nlad ini'í Jesús.

²²Le'a Julip cha ngwa'yab-a ndo' Ndres, we'e itop bexa ngwa'yab-a ndo' Jesús. ²³Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Yá ngol gor ini'í be men ta juert nak na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo. ²⁴Le'a na' gáp ndo' bego tal le'a dub bid ten

trig lá iga'ach len yo cuent dub ta ngut, le'a idub tiemp le'a-yá bidtsa gak. Ná tal le'a-yá iga'ach, le'a-yá sianpa bid usa'a.

²⁵Le'a tal ton ukwa'an xte'e wen yoo xa, le'a xa wa ndi gun perdid gealnaban ten na ndo' Dios. Parea le'a tal ton ndi ukwa'an gun ta nlad Dios, le'a xa wa ndi gap gealnaban nunk lá idub. ²⁶Le'a tal ton nlad gun ti'in ndo' na' nsabndo' isankea xa tso'o na'. We'e le'a sa yo'o na' le'a xa no yoo. Le'a tal ton gun ti'in ndo' na', le'a Xus na' gab le'a xa wa wenka ndun.

Jesús mbidi'izh le'a gat

²⁷No ndab Jesús:

—Nat uzhe'eb kwea' ncho lad na', no ni lá iní na' xte'e gáp na' ndo' Xus na'. Ndanbe'e na' gáp na' ndo' xa ko'o xa na' ndo' gealkwea' ndee, parea le'a na' ti'in we'e ndal ndo' gizhliyo.

²⁸Le'a na' ndi gáp: “Xus na', bin ga ta na uluu xte'e si'il nak go.”

Le'a gor we'e cha mgen ti Dios ulen gibe'a, ndab xa ndo' Jesús:

—Le'a na' mlula xte'e si'il nak na', no ulu na'-yá stub biaj.

²⁹Le'a lat bexa kwa'ad wa ncho bexa ndab le'a ta mbi'ín bexa wa usi'i. No ncho bexa ndab le'a-yá dub angel uní'i ndo' Jesús.

³⁰Le'a Jesús cha ndab ndo' be men:

—Le'a ta mgen wa na'anpa ulen por na go'ón na'-yá, le'a-yá ndi ulen ndontsa go'ón bega-yá. ³¹Le'a nat le'a Dios gab ná ton ndap ke ndo' gizhliyo. No nat kontu'ub Dios maxu'u, xa nibe'e ndo' gizhliyo. ³²Le'a gor na ixits bexa na' ga'ap ndo' yo, le'a na' gun le'a be men ilen wats na'.

³³Le'a ta na li mbidi'izh Jesús wa gab le'a xa gat ndo' cruz.

³⁴Le'a be men wa cha ndab:

—Le'a besa mbi'ín le'a ley ten Dios nkeani'i le'a xa nak Cristo idub tiemp ncho. ¿Ná xte'e ndab ga zha le'a be men ixits Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo ga'ap ndo' yo? ¿Ton nak Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo wa zhaga?

³⁵Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a nat le'a xa nak xe'a na'anpa kwenta ncho lat bega. Ta we'e usea bega nattsá bi ncho xe'a, ndontsa le'a sa ukaw na'anpa gun gan ndo' bega. Le'a tal ton nsea sa ukaw, le'a xa wa ni lá ini'í pa ncha'a. ³⁶Le'a nat bi ncho xa nak xe'a wa, bingea ladna bega xa, ndontsa isea bega ndo' xe'a.

Le'a tso'o na li ndab Jesús, cha ncha'ukachndo' xa ndo' be men.

Be men lá ka'ab gungea ladna Jesús

³⁷Sian be uyon mbin Jesús ndo' ga'al be men, ná le'a bexa lá ngungea ladna Jesús. ³⁸Li ngok ta wa lak mbidi'izh Isaías sakndo' Dios, ndab xa:

Señor Dios, ¿tonma ndangea ladna ta ndadi'izh besa zha?
¿No ton ndo' ná mluu ga xte'e juert nak go zha?^g

³⁹Ta we'e le'a be men lá ngungea ladna Jesús, no lak ndab Isaías:

⁴⁰Le'a Dios mtsaw ngusndo' bexa,
no mbin ngud Dios lado'o bexa,
ndontsa lá ina' bexa,
no ni lá yakbe'ena bexa.
Cha na'anpa ilen bexa wats Dios,
utsu'u Dios be ke ten bexa.^h

⁴¹Li ndab Isaías polta zha na uni'í xa xte'e si'il gak Cristo, cha mbidi'izh xa cuent ten Cristo. ⁴²Mas lika ná ncho kwa'ad bexa mbingea ladna Jesús, no gast ncho bexa nibe'e ten bexa judio. Parea na'anpa ga'al ngudi'izh bexa-yá, geal le'a bexa nzheb le'a bexa fariseo kontu'ub bexa len ni'i sa nzhealbe bexa judio wa. ⁴³Le'a bexa wa lá nkwa'an xte'e wen ya'an bexa ndo' Dios, ndi mas nkwa'an bexa xte'e wen ya'an bexa ndo' be men.

Jesús ngo'o be men ndo' be ke ten bexa

⁴⁴Le'a Jesús cha uge' ndab:

—Le'a tal ton gungea ladna na', le'a xa wa na'anpa nabtsa na' ndangea ladna. Le'a xa wa no xa mtu'ub na' ndangea ladna. ⁴⁵No liga tal ton ini'í na', le'a xa wa no ini'í xa mtu'ub na' wa. ⁴⁶Le'a na' nak xe'a ulen ndo' gizhliyo, ndontsa tal ton gungea ladna na', le'a xa wa na'antapa yoo sa ukaw.

⁴⁷'Le'a tal ton go'ón di'izh ndáp na', ná lá uxobgek xa ndo'-yá, le'a na' ndee na'anpa nak xa usake xa. Le'a na'

na'anpa ndal ndo' gizhliyo usake na' be men, le'a na' ndi ndal ko na' be men ndo' be ke ten bexa. ⁴⁸Le'a tal ton uxelad na' no lá gungea ladna xa be di'izh ndáp na', le'a di'izh wa le'aka usake xa gal wizh lult. ⁴⁹Le'a na' ndee na'anpa ndadi'izh ta nladtsa na', le'a Xus na' xa mtu'ub na' unibe'e xta'an gudi'izh na' no xta'an ulu'u na'. ⁵⁰Le'a na' uní le'a di'izh unibe'e Xus na' gáp na', le'a di'izh wa ta nsa'a gealnaban nunk lá idub. Ta we'e li ndadi'izh na' lakka ndab Xus na' ndo' na'.

Jesús msat xo'o be xmen na

13 ¹Le'a zha na nsayal gax ujest Pascua, le'a Jesús uni'íla yamer gal gor ika'an xa ndo' gizhliyo, cha ya' xa wats Xus xa. Lak nkwea' ladna Jesús bexa nak xmen xa ndo' gizhliyo ndee, bi li nkwea' ladna xa bexa no gast gor ika'an xa.

²Le'a ngol gor na nsobyaw xche'e Jesús no be xmen xa, le'a maxu'u uyo'ola gek Judas Iscariot xin Simón yun cuent Jesús.

³Le'a Jesús uni'íka le'a Dios Xus xa msa'a itea be ta'a le'a xa inibe'e. No uni'í xa le'a xa watska Dios uto'o, no sa we'ekaga ya' xa. ⁴We'e ngwaso' xa ndo' mes sa ndeyaw bexa wa, cha ulate xa lad nbix xa. Cha mxi xa dub ble'a lad ko'ol len xa.

⁵Cha ulo xa nits len dub che'a. Cha usaxan xa nsat xa xo'o be xmen xa, no nkwi'id xa xo'o bexa wa no lad wa.

⁶Le'a gor na ngol xa wats Simón Pedr, le'a Pedr cha ndab:
—Señor, ¿go ba' usat xo'o na' zha?

⁷Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ta Inde'e ndun na', le'a lu lá yakbe'ena-yá nat. Parea gal zha yakbe'ena lu-yá.

⁸Le'a Pedr cha ndab:

—¡Le'a na' nunk lá usa xo'o na' usat ga!

Le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a na' lá usat xo'o lu, le'a lu yá lá gakta xmen na'.

⁹Le'a Simón Pedr cha ndab:

—¡Señor, na'anpa nabtsa xo'o na' usat ga, ndi no ya'a na' no gek na' usat ga!

¹⁰Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a xa na ti'i ngos nsabndo' nabtsa xo'o na yat, le'a xa wa yá umbi'i nak. Le'a bego yá umbi'ika nak ndo' Dios, parea na'anpa itea bega.

¹¹Le'a Jesús yá uni'íla ton yun cuent xa, ta we'e ndab xa le'a dub bexa na'anpa umbi'i nak.

¹²Le'a gor na mta'usat Jesús xo'o bexa wa, cha ngokgal xa lad nbix xa. Cha usobgal xa ndo' mes, ndab xa:

—¿Nyakbe'ena bega xta'an lba'a mbinno na' bega zha?

¹³Le'a bega ní'i ndo' na' Mech no Señor. Le'aka nak ta li ní'i bega wa, geal le'a na' lika nak. ¹⁴Le'a na' nak Señor ten bega no Mech ten bega, para nat msat na' xo'o bega. No liga le'a bego nsabndo' usat xo'o ltsa'a bega. ¹⁵Le'a na' mluu xte'e nsabndo' gun bega, ndontsa li gun bego lak mbinno na' bega. ¹⁶Le'a na' gáp ndo' bego le'a dub mos na'anpa mas nsak ndo' xa nibe'e xa wa. No liga tal le'a dub xa mtu'ub stubga men, le'a xa ncha'a wa na'anpa mas nsak ndo' xa mtu'ub xa. ¹⁷Nat tal le'a bega nyakbe'ena be ta ndee, no lika ndun bega, le'a Dios gun wen yoo ladna bega.

¹⁸Le'a ta ndáp na' ndee na'anpa ndáp na' cuent ten itea bega. Le'a na' mti bega no nchando' na' bega, para nsabndo' gak cumplir lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Le'a xa na ndawno na', le'a xa wa le'aka ngokloo ndo' na'.”ⁱ ¹⁹Nat ndáp na' ta wa ndo' bego gor na biseata gak-a, ndontsa gor na gak-a le'a bega gungea ladna ton nak na'. ²⁰Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal ton utsin gak ndo' dub xa mtu'ub na', le'a xa wa cuentkata ndo' na' li utsin nak. No liga tal ton utsin nak ndo' na', le'a xa wa utsinga nak ndo' Dios xa na mtu'ub na'.

Jesús ndab le'a Judas yun cuent xa

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹Tso'o na li ndab Jesús ta wa, cha uzhe'eb kwea' myo'o ladna xa. Cha ga'al ndab xa ndo' be xmen xa:

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a dub bega yun cuent na' ndo' bexa nlad gut na'.

²²Le'a be xmen xa ni lá ini'í ton gun ta na li ndab Jesús wa, ta we'e usaxan nwi'i bexa ndo' be ltsa'a bexa. ²³Le'a dub xmen Jesús, xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna, nsob wats Jesús. ²⁴Le'a Simón Pedr cha mbin sein ndo' xa wa, ndontsa inabdi'izh xa ndo' Jesús ná ton xa li gun wa. ²⁵Le'a xa wa cha mas ubisob wats Jesús, cha unabdi'izh xa ndab xa:

ⁱ 13:18 Sal. 41:9

—Señor, ¿ton li yun cuent go zha?

²⁶Le'a Jesús cha uka'ab ndab ndo' xa wa:

—Le'a na' ugazh dub ble'a pan ndee. Le'a xa na usa na'-yá ndo' na, le'a ta wa xa we'e.

Le'a Jesús cha mgazh dub ble'a pan, cha msa'a xa-yá ndo' Judas Iscariot xin Simón. ²⁷Le'a gor na li udaw Judas pan wa, le'a maxu'u cha uyote len lado'o xa. Le'a Jesús cha ndab ndo' Judas:

—Le'a ta na li gun lu wa, uxaxtsa bin ta wa.

²⁸Parea ni dub bexa na li nde ndo' mes wa lá yakbe'ena xta'an ngi li ndab Jesús. ²⁹Le'a Judas wa xa nla'ach med ndanti'in bexa wa. Ta we'e ncho bexa ndanbe'e le'a Jesús nlad ya'isi'i Judas ta gunti'in bexa ndo' ujest. No nchoga bexa ndanbe'e le'a Jesús nlad usa'a Judas med ndo' bexa uban nak. ³⁰Tso'o na li udaw Judas dub ble'a pan wa, le'a Judas cha uoto'n ncha'a. Le'a ta wa gor te'al-la.

Dub ta kub unibe'e Jesús gun be xmen xa

³¹We'e le'a gor yá uka'anla Judas, le'a Jesús cha ndab:

—Le'a nat le'a be men ini'í xte'e si'il nak na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo. No ta ndun na' wa uluu xte'e si'il nak Dios.

³²Le'a ta na nluu na' ndo' be men xte'e si'il nak Dios, le'a ta ndun Dios noga uluu xte'e si'il nak na'. Le'a ta na gun xa wa yamer gak. ³³Bego nak cuent xi'ín na', yá na'antapa kwen ncho'o na' lat bega. Le'a na' gáp ndo' bega lak ndápla na' ndo' bexa judio nibe'e wa: le'a bega ukwa'an na', ná le'a bega lá gun gan no ya' sa gaa na'. ³⁴Le'a na' nibe'e dub ta kub ndo' bega: Bkwea' ladna bega be ltsa'a bega. Lak nkwea' lad na' bego, no liga bkwea' ladna bega be ltsa'a bega. ³⁵Tal le'a bega li ikwea' ladna be ltsa'a na, le'a be men igondo' le'a bega xmenka na'.

Jesús ndab le'a Pedr gab le'a lá nchando' Jesús

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶Le'a Simón Pedr cha unabdi'izh ndo' Jesús, ndab xa:

—Señor, ¿pa ya' ga zha?

Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a sa na yaa na', le'a lu lá yoo gan ya'no na' nat. Parea gal zha le'a lu noka ya' sa wa.

³⁷Le'a Pedr cha ndab:

—Señor, ¿xta'an lá yoo gan gaano na' go nat zhaga? Le'a na' usa le'aka le'a na' gat sakndo' ga.

³⁸Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—¿Snika lu gat lu sakndo' na' zha? Le'a na' gáp ndo' lu le'a te'al ndee gor na biseata kwezh boy le'a lu mkwi'inla chon biaj ndab lu le'a lu lá nchando' na'.

Jesús nak nes ilaya' be men wats Dios

14 ¹Lá yu'ta ladna bega, ndi bge' ladna bega Dios no bge' ladna bega na'. ²Le'a ta lid Xus na' ncho sian sa yoo bega. Le'a na' na'anpa li gáp ndo' bega tal le'a-yá na'anpa li nak. Nat le'a na' nsea usaxkwa'a sa yoo bega. ³Le'a zha na nsea na' cha usaxkwa'a na' be sa yoo bega, we'e le'a na' le'aka ilen yo'o bega, ndontsa no bega yoo sa yo'o na'. ⁴Le'a bego uni'íka pa nsea na' no nchando'ka bega nes ncha'a sa wa.

⁵Le'a Tomás cha ndab:

—Señor, le'a besa lá ini'í pa ya' go. ¿Ta we'e xte'e ndab go le'a besa nchando' nes ncha'a sa wa zha?

⁶Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' nak nes no nak na' gealngea no nak na' gealnaban. Na'an ton ilaya' wats Xus na', tal le'a xa na'anpa ndangea ladna na'. ⁷Tal le'a bego nchando' na', le'a bega sgondo'ka no Xus na'. Le'a nat idub ndo' ndee le'a bega yá nchando' Xus na', no mna'la bega xa.

⁸Le'a Julip cha ndab:

—Señor, bla'a ga ina' besa Xus ga, ta we'etsa nlad besa.

⁹Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Julip, ¿kwen nkeseano na' bega, ná lá nchando' lu na' zha? Le'a tal ton nchando' na', le'a xa wa no Xus na' nchando'. ¿Xta'an li ndab lu ula na' ina' bega Xus na' zha? ¹⁰¿Lá ndangea ladna lu zha le'a na' nsea Xus na' dubtsa nak besa? Le'a ta ndadi'izh na' na'anpa le'atsa na' ndadi'izh. Le'a Xus na' xa nso' wats na' nsa'a ta li ndun na' wa. ¹¹Bingea ladna bega ta ndáp na' le'a na' nsea Xus na' dubtsa nak besa. Nati bingea ladna bega na' ke ten be ta ndun na'.

¹²Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal ton gungea ladna na', le'a xa wa sun ltsa'a be ta ndun na', no gast be ta mas si'il sun xa, le'a na' nsea wats Xus na'. ¹³No itea be ta inab bega ndo' Xus na' ta na nak bega xmen na', le'a ta wa sunka na' ndontsa

ini'í be men xte'e si'il nak Xus na'. ¹⁴Guni'í xta'an inab bega ta na nak bega xmen na', le'a na' sunka ta wa.

Jesús ndab le'a Dios utu'ub Espíritu ten na

¹⁵'Le'a tal bega ndankeaka na', le'a bega uxobgek ndo' be ta nibe'e na'. ¹⁶Le'a na' ina'ab ndo' Xus na', cha utu'ub xa stub xa gakno bega no yoono xa bega idub tiemp. ¹⁷Le'a ta wa Espíritu ten Dios xa na nluu gealngea. Le'a be men gizhliyo lá yoo gan yoo wats Espíritu wa, geal le'a bexa na'anpa na' xa no ni lá nchando' bexa xa. Parea le'a bega nchando'ka Espíritu wa, geal le'a xa nso' wats bega no ikeseano xa bega idub tiemp.

¹⁸'Le'a na' na'anpa ula ya'an bega cuent be me'ed usa'ab, le'a na' ndi ilenkata. ¹⁹Yamer gal zha le'a be men gizhliyo ndee yá na'antapa ini'í na', parea le'a bega sni'í'kagal na'. Le'a na' sbanka, ta we'e no bega ibankaga. ²⁰Le'a gal wizh iban na' le'a bega ini'í le'a na' nsea Xus na' dubtsa nak besa, no le'a bega nsea na' dubtsa nak beuna. ²¹Tal ton go'ón be ta inibe'e na', no uxobgek xa ndo' be ta wa, le'a xa wa ta ugeaka ndankeaka na'. Le'a tal ton yankea na', le'a Xus na' no na' ikwea' ladna xa, no ulundo' na' ndo' xa.

²²We'e le'a Judas xa na'anpa nsalea' Iscariot cha ndab ndo' Jesús:

—Señor, ¿xta'an li ndo'tsa besa ulundo' ga zha, na'anpa ulundo' ga ndo' iteata be men zha?

²³Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a tal ton yankeaka na', le'a xa wa sxobgek ndo' ta ndáp na'. Le'a Xus na' cha ikwea' ladna xa. Le'a na' no Xus na' ilen wats xa, cha yoono besa xa. ²⁴Ná le'a tal ton na'anpa yankea na', le'a xa wa lá uxobgek ndo' ta ndáp na'. Le'a be ta ndáp na' ndo' bega, le'a ta wa na'anpa ta na'tsa ndáp. Le'a ta wa ndi ta ndab Xus na' xa mtu'ub na'.

²⁵'Le'a be ta ndee ndáp na' ndo' bega nat bi nso'no na' bega. ²⁶Parea le'a Dios utu'ub Espíritu ten na ndo' bega, gakno xa bega no yoono xa bega sakndo' na'. Le'a xa wa uluu itea ta'a ndo' bega, no gun xa utse'a ladna bega itea be ta ndáp na' ndo' bega.

²⁷'Le'a zha na uchan na' bega, le'a na' gun utsin yoo ladna bega. Le'a ta na li gun na' wa na'anpa lak ta ndun be men nde ndo' gizhliyo ndee. Ta we'e lá yu' ladna bega no lá izheb bega.

28 Le'a bega yá mbi'ínka ta ndáp na', le'a na' nsea, no ilenkagal na' wats bega. Le'a tal bega ta ugeaka ndanke na', le'a bega iten ladna geal ndáp na' le'a na' nsea wats Xus na', geal le'a Xus na' mas nsak ndo' na'. 29 Nattsa ndáp na' ta ndee ndo' bega zha biseata gak-a ndontsa gal gor gak-a le'a bega mas gungea ladna na'.

30 Le'a na' na'anpa kwenta gudi'izhno bega, le'a maxu'u xa nibe'e ndo' gizhliyo ndee nseala. Le'a xa wa na'anpa nibe'e na' ndee. 31 Parea li nsabndo' gak-a, ndontsa ini'í be men nde ndo' gizhliyo ndee le'a na' ndankeaka Xus na' no nxobgek na' ndo' ta nibe'e xa.

'Nat goso' bega, ncha'be beuna.

Jesús nak cuent dub ya uv

15 1 Le'a na' ndee le'a xa nak cuent dub ya uv. Le'a Xus na' nak xa na nla'ach-a. 2 Le'a tal ncho xos ya lá usa'a uv, le'a xa kabto'og-a. Parea tal le'a-yá nsa'aka uv, le'a xa ndi utsambi'i-yá ndontsa mas usa'a-yá uv. 3 Le'a di'izh ndadi'izh na' ndo' bega le'a mbin msambi'i lado'o bega. 4 Dubtsa gok bega no na', lak nak na' dubtsa no bega. Le'a lak dub xos ya na'anpa nsob las ya wa lá yoo gan usa'a ngus, no liga le'a bega lá yoo gan gun lak nlad Dios, tal le'a bega na'anpa dubtsa gak beuna.

5 Le'a na' cuent ya uv. Le'a bega cuent be xos-a. Tal le'a bega dubtsa nak no na', le'a na' noga dubtsa nak no bega. We'e

Dub ya uv (Jn. 15:1)

le'a bega sun sianpa be ta'a nlad Dios. Parea tal le'a ncho bega na'anpa dubtsa nak no na', le'a bega wa lá isu'u gun lak nlad Dios. ⁶Le'a tal ton na'anpa dubtsa nak no na', le'a xa wa cuent dub xos ya yabi dub lad, cha ibid-a. We'e ibele'e-yá, cha yol'-a ndo' gi'.

⁷Le'a tal le'a bega dubtsa nak no na', no gunka bega lak mluu na' bega, unab bega guni'itsa xta'an nlad bega ndo' Dios, le'a Dios sa'aka-yá. ⁸Tal le'a bega gun lak nlad Dios, le'a ta wa uluu le'a bega xmenka na', we'e ini'í be men xte'e si'il nak Xus na'. ⁹Le'a lak nkwea' ladna Xus na' na', no liga le'a na' nkwea' ladna bega. Lá yalad bega le'a na' nkwea' ladna bega. ¹⁰Tal le'a bega gun be ta nibe'e na', we'e ini'í bega le'a na' nkwea'ka ladna bega. Lak ndun na' itea be ta'a nibe'e Xus na' ta we'e uní na' le'a xa nkwea'ka ladna na'. ¹¹Le'a ta wa ndáp na' ndo' bega ndontsa uzhe'eb iten ladna bega lak nten lad na'.

¹²'Nat ta ndee nibe'e na' ndo' bega: bkwea' ladna bega be ltsa'a bega, lakta nkwea' lad na' bega. ¹³Le'a ta na ndon le'a mas nluu le'a dub men nkwea' ladna stub xa, le'a ta wa usa'a xa xa gat xa sakndo' be amig ten xa. ¹⁴Nat le'a bego nak be amig ten na', tal le'a bega gun ta nibe'e na'. ¹⁵Le'a na' yá lá gápta le'a bega nak bexa ndun ti'in ndo' na', le'a dub xa ndun ti'in ndo' stub xa lá ini'í xti'in ndun xa nibe'e xa. Nat ndi gáp na' le'a bega be amig ten na', geal le'a na' mbidi'izh ndo' bega itea be ta ndab Xus na' ndo' na'. ¹⁶Le'a bega na'anpa le'a mti na', le'a na' ndi le'a mti bega. No nt'u'ub na' bega gun bega ta nlad Dios, ta na'anpa initndo'. We'e le'a itea ta inab bega ndo' Dios Xus na' ta na nak bega xmen na', le'a xa sa'aka-yá. ¹⁷Nat nibe'e na' ta ndee ndo' bega: bkwea' ladna bega be ltsa'a bega.

Be men gizhliyo nxee ladna ndo' Jesús no ndo' be xmen xa

¹⁸'Tal le'a be men gizhliyo ixeeo ladna bega, btse'a ladna bega le'a bexa wa nedla ndo' na' ndee li nxee ladna, we'eta ndo' bego. ¹⁹Tal le'a bega nak lak nak be men gizhliyo ndee, le'a be men wa utsin sak ndo' bega lak utsin nak bexa ndo' be ltsa'a xa. Parea le'a bega na'anpa nak men gizhliyo, le'a na' mti bega uto'o bega lat bexa wa. Ta we'e nxeeno ladna bexa bega. ²⁰Btse'a ladna bega ta ndáp na' ndee: Le'a dub xa ndun ti'in na'anpa mas nsak ndo' xa nibe'e xa wa. Lak ncho bexa li xela ndanno na', no liga xela gunno bexa bega. No lak ncho

bexa nxobgek ndo' di'izh ndáp na', no liga uxobgekga bexa ndo' ta gab bega. ²¹Le'a bexa wa li gunno bega ke na nak bega xmen na', geal le'a bexa lá nchando' xa mtu'ub na'.

²²'Le'a tal na' lá ngal ndo' gizhliyo ndee no ni lá ngudi'izh na' ndo' bexa, le'a ta ugap ndun bexa wa na'anpa dub ke ndo' Dios. Parea nat le'a bexa lá yoo gan gabbe le'a bexa lá ini'í ti ta ugap ndun bexa. ²³Le'a tal ton ixee ladna ndo' na', le'a xa wa no ndo' Xus na' nxee ladna. ²⁴Le'a na' mbin be uyon ndo' ga'al bexa, ta ni dub men lá gun gan gun. Tal le'a bexa na'anpa ini'í be ta wa, le'a bexa na'anpa ndap ke ndo' Dios. Parea nat li uni'í bexa ta ndun na' wa, ná le'a bexa nxee ladna ndo' na' no ndo' Xus na'. ²⁵Le'a ta wa nak lak nkeani'i ndo' ley ten bexa, ndab-a: "Le'a na' na'an xta'an ngunno bexa, ná le'a bexa mxeeno ladna na'."j

²⁶'Le'a gal gor na utu'ub na' xa gakno bega, le'a xa wa ito'o wats Xus na', cha gudi'izh xa ndo' bega cuent ten na'. Le'a xa wa Espíritu ten Dios, xa ndadi'izh sbe'en gealngea. ²⁷Le'a bega cha gudi'izh ndo' be men cuent ten na', geal le'a bega le'a ukeseano na' zha nedkata usaxan na' mluu na' be men.

16 ¹'Ndáp na' ta ndee ndo' bego ndontsa lá ula'a bega ta ndangea ladna bega na'. ²Le'a be men kontu'ub bega len be ni'i sa nzhealbe bexa judio. No gal zha gut bexa bega, gunbe'e bexa le'a ta wa ta nsak ladna Dios. ³Li gun bexa geal le'a bexa lá nchando' Xus na' no ni na'. ⁴Le'a na' ndáp be ta ndee ndo' bega nat, ndontsa gal gor wa utse'a ladna bega le'a na' yá mbidi'izhka-yá ndo' bega.

Be ta'a ndun Espíritu ten Dios

'Le'a na' na'anpa ngáp ta ndee ndo' bega zha nedta, geal le'a na' bi le'a ukeseano bega. ⁵Parea nat le'a na' nsea ndo' Xa mtu'ub na', ná ni dub bega lá nabdi'izh pa yaa na'. ⁶Ndi uzhe'eb uban ncho ladna bega, geal ta na ndáp na' be ta ndee. ⁷Parea le'a na' gáp mas wen yoo bega tal le'a na' yaa. Le'a tal na' lá yaa le'a Espíritu ten Dios xa gakno bega wa na'anpa ilen wats bega. Ná le'a tso'o na yaa na' le'a na' cha utu'ub xa wats bega. ⁸Le'a zha ilen xa le'a xa gab ná ton ndap ke, no ton na'anpa ndap ke, no ton utsaksi Dios. ⁹Le'a bexa ndap ke wa, le'a ta wa

be men lá ndangea ladna na'. ¹⁰Le'a xa na'anpa ndap ke wa, le'a ta wa na', le'a na' nsea wats Xus na' no yá lá ini'íta bega na'. ¹¹Le'a xa utsaksi Dios wa, le'a ta wa maxu'u xa nibe'e ndo' gizhliyo ndee, le'a Dios yá mbinbe'ela le'a xa li gunno xa wa.

¹²'Uzhebpa sianta be ta'a nlad na' gáp na' ndo' bega, parea le'a bega lá uxik yakbe'ena-yá. ¹³Ná le'a zha na ilen Espíritu ten Dios xa na nluu gealngea, le'a xa wa gun yakbe'ena bega idub gealngea ten Dios. Le'a xa wa na'anpa gudi'izh ta nitsa xa, le'a xa ndi gudi'izh be ta go'ón xa. No gudi'izh xa be ta ti'i yoo. ¹⁴No uluu xa xte'e si'il nak na', geal le'a xa gudi'izh cuent ten na' ndo' bega. ¹⁵Le'a itea be ta ndap Xus na' le'a ta wa ta ten na'. Ta we'e ndáp na' le'a cuent ten na' le'a Espíritu wa gudi'izh ndo' bega.

Le'a ta uban ncho ladna bexa yak ndi ta iten ladna bexa

¹⁶'Yamer gal zha le'a bega yá lá ini'íta na'. Parea gal stapla wizh le'a bega ini'ígal na', geal le'a na' yaa wats Xus na'.

¹⁷We'e le'a ncho be xmen Jesús cha ndab ndo' be ltsa'a na: —¿Xta'an gab ta lba'a ndab xa ndee zha? Ndab xa yamer gal zha le'a beuna lá ini'íta xa, ná gal stapla wizh le'a beuna ini'ígal xa, geal le'a xa ya' wats Xus xa. ¹⁸¿Xta'an gab “yamer gal zha” wa zha? Lá nyakbe'ena beuna xta'an ndab xa.

¹⁹Ná le'a Jesús mgenna le'a bexa nlad inabdi'izh, cha ndab Jesús:

—Le'a bega nabdi'izh ndo' ltsa'a bega cuent ten ta ndáp na', le'a yamer gal zha le'a bega lá ini'íta na', parea gal stapla wizh le'a bega ini'ígal na'. ²⁰Le'a na' gáp ndo' bego le'a bega go'on no uban yoo ladna bega, parea le'a be men gizhliyo iten ladnabe. Mas li uban ncho ladna bega, parea le'a ta wa yak ndi ta iten ladna bega. ²¹Le'a ta wa cuent dub xagots gap me'ed uzhebpa gealkwea' ni'í xa geal le'a gor gap xa me'ed wa ngol-la. Parea gor na ngol-la medo'o le'a xa yalad be gealkwea' wa tant nten ladna xa le'a ndo' gizhliyo ulanseagal stub me'ed. ²²No liga nat le'a bega uban ncho ladna, parea le'a na' inígal bega. Le'a gor wa le'a bega uzhebpa iten ladna, gast na'an ton gun gan uban yoo ladna bega.

²³'Le'a gal wizh wa le'a bega yá lá inabdi'izhta ndo' na'. Le'a na' gáp ndo' bega le'a iteanak ta inab bega nak xmenka na' ndo' Xus na', le'a xa sa'aka-yá. ²⁴Gast nat na'an xta'an nab bega ndo' Xus na' ta na nak bega xmen na'.

Parea unab bega-yá, le'a Xus na' sa'aka-yá ndontsa itenka ladna bega.

Jesús mbinla gan ndo' be ta gizhliyo

²⁵Le'a be ta'a ndadi'izh na' wa sbe'en ta nsaktabe'e na'. Parea gal gor na yá na'antapa li gudi'izh na', le'a na' ndi ga'al gudi'izh ndo' bega cuent ten Xus na'. ²⁶Le'a gal zha we'e le'a na' na'antapa le'a ina'ab ndo' Xus na' sakndo' bega. Le'a bega ndi inab ta nki'in bega ndo' Xus na' ta na nak bega xmen na'. ²⁷Le'a Xus na' le'a nkwea' ladna bega, geal le'a bega ndankea na' no ndangea ladna bega le'a na' watska Dios uto'o. ²⁸Le'a na' wats Xus na' uto'o, ndal na' ndo' gizhliyo ndee. Nat le'a na' ika'an ndo' gizhliyo ndee, cha nsea na' wats Xus na'.

²⁹Le'a be xmen Jesús cha ndab:

—Nat le'a go uzhebpa uya'al ndadi'izh. Yá na'antapa nsaktabe'e ga be ta ndadi'izh ga. ³⁰Nat uni'í besa le'a go uni'í iteanak be ta'a, na'anpa nki'in inabdi'izh besa ndo' ga. Ta we'e ndangea ladna besa le'a go watska Dios uto'o.

³¹Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—¿Nat zha yá ndangeaka ladna bega na'? ³²Bla'ach bega le'a gal dub gor le'a bega ite'achso itea lad, ula'a bega nab na'. Parea le'a na' na'anpa nab yanso', le'a Xus na' nokaga nso' wats na'. ³³Le'a be ta ndee mbidi'izh na' ndontsa wen yoo ladna bega ta na nak bega xmen na'. Le'a ndo' gizhliyo ndee sianpa gealkwea' ini'í bega. Parea lá yu' ladna bega, le'a na' mbinla gan ndo' itea be ta ncho ndo' gizhliyo ndee.

Jesús unab gakno Dios be xmen Jesús

17 ¹Le'a tso'o na li mbidi'izh Jesús, cha mwili xa gibe'a, ndab xa:

—Xus na', le'a nat yá ngol gor uluu ga ndo' be men xte'e si'il nak na', ndontsa no na' uluuga xte'e si'il nak go. ²Le'a go msa'a ta nibe'e na' ndo' itea be men, ndontsa usa na' gealnaban nunk lá idub ndo' bexa na msa'a go ndo' na'.

³Le'a bexa wa ndap gealnaban nunk lá idub, geal le'a bexa nchando' ga, xa ndon le'akama nak Dios; no nchando' bexa na' Jesucristo, xa na mtu'ub ga.

⁴Le'a na' mluu xte'e si'il nak go ndo' be men nde ndo' gizhliyo ndee, no msando' na' ti'in msa'a go gun na'. ⁵Xus na',

le'a zha biseata yoo gizhliyo ndee, le'a na' nak xa ndon le'a juert lak nak go. Nat bla'a ga likagal yak na' wats ga stub biaj.

⁶'Le'a go mti bexa ndee ndo' gizhliyo, no msa'a ga bexa ndo' na'. Cha mluu na' xte'e nak go ndo' bexa. Le'a bexa ndee nakla be xmen ga, cha msa'a ga bexa ndo' na'. No nxobgek bexa ndo' di'izh ten ga. ⁷Nat uni'í bexa le'a itea be ta'a ndák na' le'a ta wa ta msa'aka go. ⁸Le'a be ta ndab ga ndo' na' wa le'a ta wa cha mbidi'izh na' ndo' bexa, cha mbingea ladna bexa-yá. No nat uni'íka bexa le'a na' watska go uto'o, no ndangea ladna bexa le'a go le'a mtu'ub na'.

⁹'Le'a nat le'a na' na'ab gakno ga bexa ndee. Na'anpa na'ab na' gakno ga be men gizhliyo, le'a na' ndi na'ab gakno ga bexa msa'aka go ndo' na', geal le'a bexa wa xmenka go. ¹⁰Le'a itea be xmen na', le'a bexa wa xmenka go. No liga le'a itea be xmen ga, le'a bexa wa xmenkaga na'. Li nluu bexa xte'e si'il nak na'.

¹¹'Le'a na' yá na'antapa yoo ndo' gizhliyo ndee. Le'a bexa ndee bi yookata ndo' gizhliyo, ná le'a na' ndee ndi ilen wats go. Xus na', le'a go dubkama nak Dios, nat le'a juers ten ga bla'ach ga bexa na msa'a ga ndo' na', ndontsa dubtsa gak bexa lak dubtsa nak una'. ¹²Le'a zha na nkeseano na' bexa ndo' gizhliyo ndee, le'a na' nlach bexa nsea juers ten lea' go. Le'a itea bexa na msa'a ga ndo' na' mlach na'. Ni dub bexa lá isabgix, ndi nabtsa Judas usabgix, ndontsa gak cumplir lak nkeani'i di'izh ten ga.

¹³'Parea nat le'a na' nseal wats go. Ta ndee ndáp na' nat bi nso' na' ndo' gizhliyo ndee, ndontsa iten ladna bexa ndee lak nten lad na'. ¹⁴Le'a na' mbidi'izh be di'izh ten ga ndo' bexa ndee, parea le'a be men gizhliyo nxeeno ladna bexa, geal le'a bexa ndee yá na'antapa bexa gizhliyo, lak le'a na' na'anpa xa gizhliyo ndee. ¹⁵Le'a na' na'anpa na'ab ko'o ga bexa ndee ndo' gizhliyo, ndi na'ab na' ula'ach ga bexa ndo' maxu'u. ¹⁶Le'a lak na'anpa ndun na' lak ndun be men gizhliyo ndee, no liga le'a bexa ndee na'anpa ndun lak ndun bexa wa. ¹⁷Btsambi'i ga lado'o bexa juers ten di'izh ten ga, le'a di'izh wa gealngeaka. ¹⁸Le'a lak mtu'ub ga na' ndo' gizhliyo ndee, no liga ntu'ub na' bexa ndee ndo' be men gizhliyo. ¹⁹Le'a ke ten bexa ndee ndun na' sbe'en ta nlad go, ndontsa no bexa gun sbe'en ta nladtsa go wa, ta na nchando' bexa gealngea wa.

²⁰Le'a na' na'anpa na'ab gakno ga nabtsa bexa ndee, no na'ab na' gakno ga bexa ti'i gungea ladna na' gor na go'ón bexa ta gudi'izh bexa ndee. ²¹Gokno ga bexa wa ndontsa dubtsa gak iteanak bexa, lak dubtsa nak na' nsea go Xus na'. No dubtsa gak bexa nsea beuna, ndontsa gungea ladna be men gizhliyo le'a go le'aka mtu'ub na'. ²²Lak msa'a ga juers ndo' na', no liga msa na' juers ndo' bexa, ndontsa dubtsa gak bexa, lak le'a go no na' dubtsa nak. ²³Le'a na' nsea bexa ndee dubtsa nak, no go nsea na' dubtsa nak, ndontsa itea beuna dubtsa gak. Ta we'e ini'í be men le'a go le'aka mtu'ub na', no ini'í bexa le'a go nkwea' ladna bexa ndee lak nkwea' ladna go na'.

²⁴Xus na', le'a na' nlad le'a sa yoo na' itea bexa na msa'a ga ndo' na' wa yoo wats na', ndontsa ini'í bexa juers msa'a go ndo' na', geal le'a go nkwea' ladna na' gast zha biseata gaknde'e gizhliyo. ²⁵Xus na' xa ndon le'a wen, le'a be men gizhliyo na'anpa nchando' ga, parea le'a na' nchando' ga no uni'íka bexa ndee le'a go le'a mtu'ub na'. ²⁶Le'a na' mluu ndo' bexa ndee xte'e nak go, no uluuta na' ta wa ndo' bexa, ndontsa ikwea' ladna bexa be ltsa'a bexa lak nkwea' ladna go na', no dubtsa gak na' nsea bexa ndee.

Be soldad ncha'besen Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18 ¹Le'a gor na li mtayadi'izhno Jesús Dios, cha uto'o xa ncha'ano xa be xmen xa stub to'o yo'ow nsalea' Cedrón, sa nde dub lenya. Cha uyote bexa sa wa. ²Le'a Judas xa na yun cuent Jesús no nchando' sa wa, geal le'a Jesús sianla biaj mbi'i be xmen na sa wa. ³Ngol gor le'a Judas ncha'anola pla be soldad no stapla bexa nla'ach ni'i ten Dios, bexa na mtu'ub be ule'ay nibe'e nsea bexa fariseo. Le'a bexa wa no'o be xe'a aceit no xe'a ged no spad. ⁴Ná le'a Jesús yá uni'íka xta'an yasea xa, ta we'e uto'o xa ndab xa ndo' bexa wa:

—¿Ton nkwa'an bega?

⁵Le'a bexa wa cha uka'ab ndab:

—Le'a besa nkwa'an Jesús xa gezh Nazaret.

Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a ta wa na'.

Le'a Judas xa na nseyun cuent Jesús no nso' lat bexa wa. ⁶Le'a gor na li ndab Jesús: “Le'a ta wa na'”, le'a bexa wa

cha msatats'obe, cha ulayat bexa ndo' yo. ⁷Le'a Jesús cha unabdi'izhgal ndab:

—¿Ton nkwa'an bega?

Le'a bexa cha ndabgal:

—Nkwa'an besa Jesús xa Nazaret.

⁸Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' ndápka le'a ta wa na'. Le'a tal bega na' ndee nkwa'an, bla'a bega ya' bexa ndee.

⁹Li ndab Jesús ndontsa itid-a lak ndab le'aka Jesús ndo' Xus xa, le'a bexa na msa'a Dios ndo' Jesús, ni dub bexa lá isabgix.

¹⁰We'e le'a Simón Pedr cha ulo'o spad ten na, cha ulobto'og xa ncha' xa nsalea' Malco, ta lad ga'al. Le'a Malco wa dub xa ndun ti'in ndo' ule'ay ndon le'a nsak. ¹¹Le'a Jesús cha ndab ndo' Pedr:

—Ulocha'aw spad ten lu. ¿Lá ini'í lu zha le'a na' nsabndo' iti'id be gealkwea' ndab Xus na' iti'id na' wa?

Bexa mbi'i Jesús ndo' Anás

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹²We'e le'a be soldad no xa nibe'e ten bexa wa no bexa nla'ach ni'i ten Dios cha usen bexa Jesús no mxi bexa ya'a xa.

¹³Cha mbi'i bexa Jesús ndon ned ndo' xa nsalea' Anás, xuszha'ap Caifás, xa nak ule'ay ndon le'a nsak tiemp we'e.

¹⁴Le'a Caifás wa xa na ndabka ndo' bexa judio mas wen gat dubtsa men sakndo' itea bexa.

Pedr ndab le'a lá nchando' Jesús

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵Le'a Simón Pedr cha usankea tso'o Jesús. Le'a stub xmen Jesús ncha'ano Pedr nchando' xa nak ule'ay ndon le'a nsak, cha uyo'ono xa Jesús tale ten ni'i ten ule'ay wa. ¹⁶Parea le'a Pedr myanso' tso'o juer to'o puert wa. We'e le'a stub xmen Jesús xa na nchando' ule'ay wa, cha uto'o mbidi'izhno xagots nla'ach to'o puert wa, ndontsa no Pedr uyote. ¹⁷Le'a xa nla'ach to'o puert wa cha ndab ndo' Pedr:

—¿Lid no ga dub xmen xabgi'i ba' zha?

Le'a Pedr cha ndab:

—Le'a na' na'anpa no xa wa.

¹⁸Le'a zha wa kwal, ta we'e le'a bexa ndun ti'in ndo' ule'ay wa no bexa nla'ach ni'i ten Dios mkwa'a gi', cha ndeubizh bexa. Le'a lat bexa wa no Pedr nso'ubizh.

Ule'ay ndon le'a nsak wa unabdi'izh ndo' Jesús

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹Le'a Anás xa ngok ule'ay ndon le'a nsak wa cha unabdi'izh ndo' Jesús ná ton be xmen Jesús, no xta'an mluu Jesús be men. ²⁰Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ta mluu na' wa mbidi'izh na' ndo' ga'al be men len be ni'i sa nda'utsid bexa wa no tale ten ni'i ten Dios, sa nzhealbe iteanak bexa judio. Na'anpa xga'ach nluu na' be men. ²¹¿Ta we'e xta'an nabdi'izh ga ndo' na' xta'an mluu na'? Ndi nsabndo' inabdi'izh ga ndo' bexa mbi'ín ta mluu na' wa ná xta'an mbidi'izh na' ndo' bexa. Le'a bexa uni'íka-yá.

²²Le'a gor na li ndab Jesús, le'a dub men nso' sa wa cha utichya'a ndo' Jesús, le'a xa dub xa nla'ach ni'i ten Dios. Cha ndab xa ndo' Jesús:

—¡Na'anpa li nsabndo' ika'ab lu ndo' ule'ay ndon le'a nsak ba'!

²³Le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a na' ugap ndáp, gud ga ná xta'an lid le'a ndáp na'. Ná tal na' le'akaga ndáp, ¿xta'an ngi utichya'a ga ndo' na' zha?

²⁴We'e litsa nchii Jesús le'a Anás mtu'ub xa ndo' Caifás, xa nak ule'ay ndon le'a nsak.

Pedr ndab stop biaj le'a lá nchando' Jesús

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵Ndalen li nso'ubizhnota Pedr bexa wa, le'a dub xa cha unabdi'izh ndo' Pedr ndab:

—¿Lid no go xmen xabgi'i ba' zha?

Le'a Pedr cha ndabgal:

—Le'a na' na'anpa xmen xa ba'.

²⁶Le'a sa wa no dub xa ndun ti'in ndo' ule'ay ndon le'a nsak wa nso', dub ltsa'a xa na ulobto'og Pedr ncha' na wa. Cha ndab xa ndo' Pedr:

—¿Na'anpa go ta uní na' lenya wa no xabgi'i ba' zha?

²⁷Le'a Pedr cha ndabgal stub biaj:

—Le'a na' na'anpa le'a ta wa.

Le'a gor wa le'a dub boy cha utezh.

Jesús nso' ndo' Pilat

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

28 Le'a gor yá nsayatla xe'a, cha uto'ono bexa Jesús ta lid Caifás, mbi'i bexa Jesús ta lid Pilat, sa nsalea' pretorio. Parea le'a bexa nibe'e ten bexa judio na'anpa yatebe len ni'i wa, le'a tal le'a bexa yate sa wa le'a bexa gak bzhi'ik ndo' Dios, cha lá yoo gan gaw bexa ta ten ujest Pascua. 29 Ta we'e le'a Pilat ndi uto'o gast sa ndebe bexa, cha ndab xa ndo' bexa wa:

—¿Xta'an nsake bega xa ndee zha?

Jesús nso' ndo' Pilat (Jn. 18:29)

30 Le'a bexa wa cha uka'ab ndab:

—¡Tal le'a xa ba' na'anpa xa ugap, le'a besa na'anpa yun cuent xa ndo' ga!

31 We'e le'a Pilat cha ndab:

—Bi'i bega xa. Cha binno bega xa lak nibe'e ley ten bega. Le'a bexa wa cha ndabbe ndo' Pilat:

—Le'a bega xa Roma na'anpa ula'a gut besa dub men.

32 Li ngok cumplir ta mbidi'izh Jesús xte'e gat Jesús ndo' cruz. 33 We'e le'a Pilat cha myo'ogal len lid na, cha utezh xa Jesús, cha ndab xa:

—¿Lu nak xa nibe'e ten bexa judio zha?

34 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—¿Gotsa mbinbe'e ta wa zha? ¿Nati stub men mbidi'izh-ando' ga?

35 Le'a Pilat cha ndab:

—Le'a na' ndee na'anpa xa judio. Le'a be ltsa'a lu xa judio no be ule'ay nibe'e wa myun cuent lu ndo' na'. ¿Xta'an mbin lu zha?

36 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' na'anpa nibe'e lak nibe'e bexa ndo' gizhliyo ndee. Le'a tal na' li nibe'e, le'a be xmen na' le'a kuyobe ndontsa na'anpa yak cuent na' ndo' ya'a bexa judio. Parea le'a na' na'anpa li nibe'e.

37 Le'a Pilat cha ndab:

—¿Nat zha xa nibe'eka lu?

Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a go ndab le'a na' nak xa nibe'e wa. Le'a na' ngol, no ndal na' ndo' gizhliyo ndee ndontsa gudi'izh na' gealngea ndo' be men. Le'a tal ton nkwa'an gealngea, le'a xa wa isakyo'ón ta ndáp na'.

38 Le'a Pilat cha ndab:

—¿Xta'an gealngea wa zha?

Pilat ndab gat Jesús

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Tso'o na li ndab Pilat, cha uto'ogal xa sa ndebe be men wa, cha ndab xa:

—Le'a na' lá ngaizheal ni dub ke ten xa ndee. **39** Le'a lak nak costumbr ten bega itea li'in zha ndal ujest Pascua le'a na' ngo dub men litgi'ib dub xa inab bega. ¿Nat nlad bega ula na' xa nak xa nibe'e ten bega xa judio zha?

40 We'e le'a iteagal bexa uge' ndab:

—¡Na'anpa ula'a ga xa ba'! ¡Bgo'o ga ndi Barrabás!

Le'a Barrabás wa dub wa'an.

19 ¹We'e le'a Pilat cha unibe'e go'o be soldad Jesús len ni'i wa, cha kin bexa Jesús. ²No mbinde'e be soldad dub ta rued xos yagich usob gek Jesús cuent coron. No mgak bexa Jesús dub lad ko'ol, ta konch ugats. ³Cha usalad mbinno be soldad Jesús, uge' ndab bexa:

—¡Si'il nak xa nibe'e ten bexa judio!

No utichya'a bexa ndo' Jesús.

⁴We'e le'a Pilat cha uto'ogal stub biaj, cha ndab xa ndo' be men wa:

—Bwi'i bega, le'a na' ko xa sa ndee, ndontsa yakbe'ena bega le'a na' ni dub ke ten xa lá ngaizheal.

⁵Le'a Jesús cha uto'o, nsob coron yagich wa gek xa, no lad konch ugats wa nak xa. Le'a Pilat cha ndab ndo' be men:

—Nat bwi'i bega xa.

⁶Le'a gor na uni'í be ule'ay nibe'e no bexa nla'ach ni'i ten Dios wa Jesús, cha uge' ndab bexa:

—¡Ikea xa ndo' cruz! ¡Ikea xa ndo' cruz!

Le'a Pilat cha ndab:

—Bi'i bega xa, cha bke'a bega xa ndo' cruz, le'a na' ni dub ke ten xa lá ngaizheal.

⁷Le'a bexa wa cha ndabbe:

—Le'a ley ten besa ndab nsabndo' gatka xa, le'a xa nkwi'in ndab xa le'a xa nak Xin Dios.

⁸Le'a gor na mbi'ín Pilat ta wa, le'a Pilat mas mzheb. ⁹Cha myo'ogal xa len lid xa, ndab xa ndo' Jesús:

—¿Pa uto'o lu zha?

Parea le'a Jesús na'anpa ika'ab.

¹⁰Le'a Pilat cha ndab:

—¿Na'anpa ika'ab lu ndo' na' ndee zha? ¿Lá ini'í lu zha le'a na' sak inibe'e ikea lu ndo' cruz, no sak ndi ula na' lu?

¹¹Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a tal Dios lá usa'a di'izh li gun ga, le'a go na'an xta'an gun gan gunno na'. Ta we'e le'a xa na myun cuent na' ndo' ga mas uzhe'eb ndap ke ndo' lak ndap go.

¹²Le'a gor we'e le'a Pilat nlad ula'a Jesús, parea le'a bexa judio uge' ndab ndo' Pilat:

—Le'a tal go ula'a xa ba', le'a go na'anpa nak amig ten César xa nibe'e. Le'a tal ton gab le'a nak xa nibe'e, le'a xa wa xela ní'i ndo' César.

¹³We'e le'a gor na mbi'ín Pilat ta wa, cha mbi'i xa Jesús sa nsalea' Tale Ge'. Le'a sa wa nsalea' Gabata di'izh hebreo. Cha usob Pilat sa nibe'e xa sa wa, gab xa ná xte'e gunno xa Jesús.

¹⁴Le'a ta wa gawizh dub wizh lak ge'atsa gal ujest Pascua. Cha ndab Pilat ndo' be men kwa'ad wa:

—¡Bwi'i bega le'a xa ndee xa nibe'e ten bega!

15 Ná le'a bexa wa uge' ndabbe:

—¡Gat xa! ¡Gat xa! ¡Ikea xa ndo' cruz!

Le'a Pilat cha ndab:

—¿Uke'a na' xa nibe'e ten bega ndo' cruz zha?

Le'a be ule'ay nibe'e cha ndabbe:

—¡Nab César nak xa nibe'e ten besa!

16 We'e le'a Pilat cha ndab ikea Jesús ndo' cruz lak nlad bexa. Cha usen be soldad Jesús, cha mbi'i bexa xa.

Mke'a bexa Jesús ndo' cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

17 Le'a Jesús cha ncha'ano cruz ten na gast sa nsalea' Gólgota. Le'a ta wa dub di'izh hebreo gab-a tit gek men.

18 Cha mke'a bexa Jesús ndo' cruz. No stop men mke'a bexa ndo' cruz dub lad ga'ga wats Jesús. **19** No mke'a Pilat dub

letr ta ikea gek cruz ten Jesús. Le'a ta wa ndab: “JESÚS

XA NAZARET, XA NIBE'E TEN BEXA JUDIO.” **20** Le'a ta wa

nkeani'i di'izh hebreo no di'izh griego no di'izh latín. Kwa'ad bexa judio uni'í xte'e ndab letr wa, geal le'a sa nkea Jesús ndo'

Jesús ncha'ano cruz ten na (Jn. 19:17)

cruz wa gax nde Jerusalén. ²¹Ná le'a be ule'ay nibe'e ten bexa judio ngwa'yab ndo' Pilat:

—Lá nsabndo' gab ta wa “Xa nibe'e ten bexa judio.” Ndi nsabndo' gab-a “Xa na ndab le'a nak xa nibe'e ten bexa judio.”

²²Ná le'a Pilat cha uka'ab ndab:

—Lak nkea-yá, litsa ya'an-a.

²³Le'a tso'o na mke'a dap be soldad Jesús ndo' cruz, cha uka'a kadga dub bexa wa dub xab Jesús. Cha usen bexa lad ko'ol ndak Jesús, le'a ná wa na'anpa nge'al. ²⁴Cha ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—Na'anpa itsaw beuna ta ndee, ndi ko'o beuna dub suert ndontsa ini'í beuna ná ton ika'a-yá.

Li ngok-a lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a:

Mtse'a bexa be xab na',
no ulo'o bexa suert ná ton ika'a-yá.^k

²⁵Le'a wats cruz ten Jesús wa nso' xna'a Jesús no beal xa, no Marí xagots ten Cleofas, no Marí xa gezh Magdala. ²⁶Le'a gor na uni'í Jesús xna'a na junt nso' wats dub xmen Jesús, xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna, cha ndab Jesús ndo' xna'a na:

—Naa, le'a xa ba' ula'ach ga cuent dub xin ga nat.

²⁷Cha no ndab Jesús ndo' xmen xa wa:

—Nat ula'ach lu xa ba' cuent xna'a lu.

Le'a idub ndo' wa le'a xmen Jesús wa cha mla'ach xna'a Jesús ta lidka na.

Ngut Jesús ndo' cruz

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸Ngol tso'o wa le'a Jesús uni'íka le'a xa mbinla itea be ta nlad Dios gun xa. Cha ndab xa:

—Le'a na' ndak ladna.

Le'a xa li ndab ndontsa gak-a lak nkeani'i di'izh ten Dios.

²⁹Le'a sa wa nso' dub vas ncho vin ula' len-a. Cha mgazh bexa dub ble'a lad xi'il len-a. Cha msob xa ta wa gek dub xos

^k 19:24 Sal. 22:18

ya hisopo, cha uxits bexa ta wa to'o Jesús. ³⁰Le'a gor na ngu Jesús ta wa, cha ndab xa:

—Nat le'a itea be ti'in ndal na' ngokla cumplir.

Cha ubixkea gen xa, cha myun xa cuent gealnaban ten xa ndo' Dios, cha ngut xa.

Dub soldad utib lanza wats len Jesús

³¹Le'a ta wa wizh lak ge'atsa gal ujest Pascua, ta we'e le'a bexa judio lá nlad litsa nkea be men wa ndo' be cruz gal wizh une'e bexa wa, le'a wizh wa uzhebpa dub wizh nsak. Ta we'e unab bexa ndo' Pilat inibe'e Pilat ki'ich be soldad xo'o bexa li nkea ndo' cruz, ndontsa mas uxax gat bexa, cha ige'e bexa ndo' cruz wizh wa. ³²Le'a be soldad wa cha ulenbe, cha uti'ich bexa xo'o dub xa wa. Cha liga mbinno bexa stubga xa nkea ndo' cruz wa. ³³Ná le'a gor ngol bexa sa nkea Jesús, le'a bexa mna'la le'a Jesús ngutla. Cha na'anpa igi'ich bexa xo'o Jesús.

³⁴Parea le'a dub soldad wa cha utib dub lanza wats len Jesús. Zha le'a sa wa ulen ten no nits. ³⁵Le'a na' ndee uní ta wa no sbe'en gealngea ndadi'izh na'. Ta we'e nke'a na'-yá, ndontsa no bega gungea ladna Jesús. ³⁶Le'a be ta wa li uyo'o lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Ni dub tit las xa lá ngach.”^l ³⁷No lak nkeani'iga di'izh ten Dios: “Le'a be men iwili'í ndo' xa na utib bexa lanza las na wa.”^m

Mga'ach Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Uyo'o dub xabg'i'i nsalea' Kosé xa gezh Arimatea, dub xa xga'achtsa ndangea ladna Jesús, geal le'a xa nzheb ndo' bexa nibe'e ten bexa judio. Le'a tso'o na ngut Jesús le'a Kosé wa ngwa'inab Jesús xa ngut wa ndo' Pilat. Le'a Pilat cha ndab go'o Kosé Jesús, cha ngwa' Kosé cha mbi'i xa Jesús. ³⁹No Nicodemo xa ngwa'ina' Jesús dub gor te'al no'o xa pa dub galnti'i kil ta uxe'e, noch-a mirra nsea áloe. ⁴⁰Cha uxe'e bexa Jesús ndo' cruz, cha mtixko bexa xa wa be lad lino no be ta uxe'e wa, lak nka'ach bexa judio be ltsa'a na. ⁴¹Le'a sa li ukea Jesús ndo' cruz wa nde gax dub lenya, sa nde dub ba'a cuent ge'lo'o. Le'a ta wa dub sa ni dub men gol ga'ach. ⁴²Le'a gor wa yamer gal wizh ten ujest Pascua ten bexa judio, ta we'e ba'a we'etsa mka'ach bexa Jesús, le'a ta wa gax nsob sa wa.

^l 19:36 Ex. 12:46; Nm. 9:12; Sal. 34:20 ^m 19:37 Zac. 12:10

Jesús mban

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 ¹Le'a ngol wizh ned ten sman, uzhebpa tempran ndon bi ukaw na', le'a Marí xa Magdala ncha'a sa nsob ba'a mga'ach Jesús. Le'a gor ulaya' xa uni'íla xa le'a ge' nso'ntsaw to'o ba'a wa myo'obla. ²We'e cha uto'o xa karrel, ngwa'yab xa-yá ndo' Simón Pedr no ndo' stub xmen Jesús, xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna. Ndab Marí ndo' bexa wa:

—Le'a men mbiwa'an Jesús len ba'a wa. Le'a besa lá ini'í pa ngwa'ula'a bexa xa.

³Le'a Pedr no stub xmen Jesús wa cha uto'o ncha'be sa nsob ba'a wa. ⁴Le'a bexa wa karrel ncha'be, para le'a stub xa wa mas karrel ncha'a ndo' Pedr, cha ned xa ulaya' to'o ba'a.

⁵Cha mwi'iko xa len ba'a, uni'í xa be lad lino myu'udyo'o Jesús, para lá yo'o xa len wa. ⁶We'e cha ulen Simón Pedr, cha uyo'o xa len ba'a wa, cha uni'í xa be lad wa. ⁷No uni'í xa le'a lad ubixyo'o gek Jesús myu'udla, na'anpa junt nde-yá no be lad ubixyo'o idub Jesús wa. ⁸We'e le'a stub xmen Jesús, xa na li ned ulaya' wa, cha no uyo'o. Uni'í xa be ta'a wa, cha mbingea ladna xa le'a Jesús mbanka. ⁹Le'a gor we'e le'a bexa bi lá nyakbe'ena lak nkeani'i di'izh ten Dios, le'a Cristo nsabndo'ka iban ndo' gealgut. ¹⁰Le'a itop bexa wa cha nsea'be ta ni'i ndencho bexa.

Jesús mlundo' ndo' Marí xa gezh Magdala

(Mr. 16:9-11)

¹¹Le'a Marí xa Magdala cha myanso' wats ba'a wa ndo'on xa, cha mwi'iko xa len ba'a wa. ¹²Cha uni'í xa top angel ten Dios nak be lad nagud. Dub xa nsob sa ngot gek Jesús, le'a stub xa nsob sa ute ya'axo'o Jesús. ¹³Le'a be angel wa cha unabdi'izh ndo' Marí ndab bexa:

—Xagots, ¿xta'an ndo'on lu zha?

Le'a Marí cha ndab:

—Le'a be men mbiwa'an Señor Jesús. Le'a na' lá iní pa ngwa'ula'a bexa xa.

¹⁴Tso'o na li ndab Marí, cha mgeakso' xa mwi'i xa stub lad. Cha uni'í xa Jesús nso' sa wa, ná le'a xa lá igondo' ti le'a Jesús ta wa. ¹⁵Le'a Jesús cha ndab:

—Xagots, ¿xta'an ndo'on lu zha? ¿Ton nkwa'an lu zha?
Le'a Marí mbinbe'e le'a ta wa xa nla'ach lenya wa, cha ndab Marí:

—Señor, tal ga le'a mbi'i xa, gud go ná pa ngwa'ula'a ga xa, ndontsa gayoo na' xa.

¹⁶Le'a Jesús cha ndab:

—¡Marí!

Le'a xa cha mgeakso' mwi'i ndo' Jesús, cha ndab xa:

—¡Raboni! —le'a ta wa dub di'izh hebreo gab-a Mech.

¹⁷Le'a Jesús cha ndab:

—Lá ugal lu na', le'a na' biseata ikea wats Xus na'. Ndi bya'yab ndo' be xmen na' le'a na' yaa wats Xus na' xa nak Dios ten na'. Le'a ta wa le'akaga Xus bega no Dios ten bega.

¹⁸Le'a Marí cha nsea'yab ndo' be xmen Jesús le'a xa uni'í Jesús, no mbidi'izh xa ta ndab Jesús ndo' xa.

Jesús mlundo' ndo' pla be xmen xa

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹Le'a ngol gor na ula' te'al bi le'a wizh ned ten sman wa, le'a be xmen Jesús mzhealbe len dub ni'i. Le'a to'o ni'i wa nso'nyaw, geal le'a bexa nzheb ndo' bexa judio nibe'e. We'e le'a Jesús cha mlundo' nso' tlaw bexa, cha ndab xa:

—¡Dios gun wen yoo ladna bega!

²⁰Tso'o na li ndab Jesús, cha mluu xa be ya'a xa no wats len xa. Cha uzhebpa mten ladna bexa gor uni'í bexa le'a ta wa Jesús. ²¹Le'a Jesús cha ndabgal:

—Dios gun wen yoo ladna bega. Le'a lak mtu'ub Xus na' na', no liga utu'ub na' bega gun bega ti'in ten na'.

²²Cha mlabi xa sa nde bexa, cha ndab xa:

—Ula'a bega yoo Espíritu ten Dios len lado'o bega. ²³Tal le'a bega gunge' ladna ke ten dub men, le'a Dios noga sunge' ladna ta wa. No liga tal le'a bega lá gunge' ladna ke ten dub men, le'a Dios noga na'anpa gunge' ladna ta wa.

Jesús mlundo' ndo' Tomás

²⁴Le'a Tomás xa no nsalea' Dídimó nak dub tibtop xmen Jesús, parea le'a xa na'anpa no nso'no bexa wa gor na mlundo' Jesús. ²⁵Le'a gor na ulen Tomás le'a be xmen Jesús cha ndab ndo' Tomás:

—Le'a besa uni'í Jesús.

Le'a Tomás cha ndab:

—Gast ned iní na' be sa ngwa'as clav ya'a xa no ukiko'o na' ngutsya'a na' sa wa, no ukiko'o na' ya'a na' wats len xa, lá ndangea lad na' le'a xa mban.

²⁶Ngol sxo'on wizh le'a bexa ndebegal len ni'i wa no Tomás. Le'a to'o ni'i wa nso'nyaw, parea le'a Jesús cha uyatso' tlaw bexa, cha ndab xa:

—Dios gun wen yoo ladna bega.

²⁷Cha ndab Jesús ndo' Tomás:

—Bwi'i ndo' ya'a na', no ulo ngutsya'a lu sa ndee. No ulo ya'a la wats len na' ndee. Yá na'antapa gunbe'e lu le'a na' ngut, ndi bingea ladna le'a na' mbangal.

²⁸We'e le'a Tomás cha uka'ab ndab:

—¡Go nak xa níbe'e na', no Dios ten na'!

²⁹Cha ndab Jesús:

—Tomás, geal uni'í lu na', ta we'e mbingea ladna lu le'a na' mbankagal. Uzhebpa wen yoo ladna bexa gungea ladna na', maska lá ini'í bexa na'.

Libr ndee nkea ndontsa gap be men gealnaban

³⁰No sianta be uyon mbin Jesús ndo' ga'al be xmen xa, ta na na'anpa ikea ndo' libr ndee. ³¹Parea le'a be ta'a nkea sa ndee, nkea-yá ndontsa gungea ladna bega le'a Jesús le'a nak Cristo, Xin Dios. Tal le'a bega li gungea ladna ta wa, le'a bega gap gealnaban ndo' Dios.

Jesús mlundo' ndo' dub ga'ad be xmen xa

21 ¹Ngol tso'o wa le'a Jesús mlundo'gal ndo' be xmen na to'o lagun Tiberias. Le'a xa lnde'e mlundo': ²Le'a dub wizh le'a pla be xmen Jesús junt ndebe. Le'a ta wa Simón Pedr, no Tomás xa nsalea' Dídimó, no Natanael xa gezh Caná ten Galilea, no itop be xin Zebedeo, nsea stop be xmen Jesús. ³Le'a Simón Pedr cha ndab ndo' bexa wa:

—Le'a na' ndasen mbeal.

Le'a bexa cha ndab:

—Le'a besa no isea.

Cha ncha'be bexa, cha ukea bexa ndo' dub barco. Parea le'a idub te'al wa ni dub mbeal lá isen bexa. ⁴Le'a ngol gor na

yá nsayat xe'a, le'a be xmen Jesús wa uni'í Jesús nso' to'o nits wa, pareá le'a bexa lá ini'í ti le'a Jesús ta wa. ⁵Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Bego usa byux, ¿lid usen bega mbeal zha?

Le'a bexa cha uka'ab ndab:

—Le'a besa ni dub mbeal lá isen.

⁶Cha ndab Jesús:

—Btsa'ab bega red ba' wats lad ga'al barco ba', cha isen bega mbeal.

We'e le'a bexa cha li mbin, cha uzhe'eb sian mbeal usen red wa, gast lá uxik bexa ko'o bexa red len nits wa. ⁷Le'a dub xmen Jesús, xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna, cha ndab ndo' Pedr:

—¡Le'a ta ba' Jesús!

Le'a gor na mbi'ín Simón Pedr le'a ta wa Jesús, cha ngok xa xab xa, ta nbix xa, ta na ulate xa gor usen xa mbeal. Cha ncha'a xa len nits, ncha'a xa sa nso' Jesús. ⁸Le'a stapla be xmen Jesús wa cha myo'o barco wa to'o nits. Litsa ngobxazh bexa red na lita sian mbeal ncho len na wa. Le'a ta wa pa dub gayo'otsa metr sit ndo' nits wa. ⁹Le'a gor na yá ula' bexa ndo' barco to'o nits wa, le'a bexa uni'í le'a dub mbeal ncho'ob ndo' bku'u, no dub pan ncho'ob sa wa. ¹⁰Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Utseano bega stapla be mbeal usen bega ba'.

¹¹Le'a Simón Pedr cha ukea ndo' barco, cha udobxazh xa red gast ndo' yo bid. Le'a len red wa ncho dub gayo'o itol ncho

Jesús utezh be xmen na wats xa (Jn. 21:8)

chon mbeal, bema ubi'i, para ni lá isaw-a mas lita sian mbeal ncho len-a. ¹²Le'a Jesús cha ndab:

—Utseadaw bega.

Le'a ni dub bexa lá inabdi'izh ndo' xa ná ton xa, le'a bexa uni'í le'a-yá Jesús. ¹³We'e le'a Jesús cha usen pan wa, cha mtse'a xa-yá ndo' bexa. No liga mtse'a xa mbeal wa. ¹⁴Le'a ta ndee biaj yon mlundo' Jesús ndo' be xmen na, tso'o na li mban xa ndo' gealgut.

Jesús mbidi'izhno Pedr

¹⁵Le'a gor na mtayaw bexa, le'a Jesús cha unabdi'izh ndo' Simón Pedr, ndab xa:

—Simón xin Jonás, ¿ndankea lu na' mas ndo' lak ndankeaka bexa ndee na' zha?

Le'a Pedr cha uka'ab ndab:

—Señor, go uni'íka le'a na' ndankeaka go.

Le'a Jesús cha ndab:

—Bla'ach be borreg ten na'.

¹⁶Cha ndabgal Jesús biaj itop:

—Simón xin Jonás, ¿ndankeaka lu na' zha?

Le'a Pedr cha ndabgal:

—Señor, go uni'íka le'a na' ndankeaka go.

Cha ndab Jesús:

—Bla'ach be borreg ten na'.

¹⁷Cha ndabgal Jesús biaj yon:

—Simón xin Jonás, ¿ndankeaka lu na' zha?

Le'a Pedr cha uban myo'o ladna geal biaj yon li unabdi'izh Jesús naga ndankeaka Pedr Jesús. Cha ndab Pedr:

—Señor, le'a go uni'í itea ta'a. Uni'íka go le'a na' ndankeaka go.

Cha ndab Jesús:

—Bla'ach be borreg ten na' zhaga. ¹⁸Le'a na' gáp le'a zha ben lu, le'a lu ndak xab na no ncha'a lu tal pa nlad lu. Para le'a zha gak gox lu, le'a lu ndi uti'il be ya'a lu no xa'aga men ugak xab la. Cha go'o xa lu sa na lá nlad lu ya' lu.

¹⁹Le'a ta li ndab Jesús wa gab ná xte'e mod na gat Pedr, ta uluu xte'e juert nak Dios. Cha ndab Jesús ndo' Pedr:

—Usankeaka tso'o na'.

Xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna

20 Le'a Pedr cha mgeakso' mwi'i, le'a stub xmen Jesús nchankea tso'o Pedr no tso'o Jesús. Le'a ta wa xa na le'a Jesús uzhe'eb nkwea' ladna, xa na li nsob wats Jesús zha na lult udaw xche'e bexa, gor unabdi'izh xa ndo' Jesús ná ton yun cuent Jesús. **21** Le'a gor uni'í Pedr xa wa, cha unabdi'izh Pedr ndo' Jesús, ndab xa:

—Señor, ¿le'a xa ba' zha xta'an itid?

22 Le'a Jesús cha ndab:

—Tal le'a na' nlad le'a xa ba' lba'atsa nban gast zha ilengal na', na'anpa yu' ladna lu ta wa. Lu usankeatsa tso'o na'.

23 Le'a ta na li ndab Jesús, le'a ta wa mgen lat be xmen Jesús le'a xmen Jesús wa lá gat. Parea le'a Jesús na'anpa ngab le'a xa wa lá gat. Le'a Jesús ndi ndab: “Tal le'a na' nlad le'a xa ba' lba'atsa nban gast zha ilengal na', na'anpa yu' ladna lu ta wa.”

24 Le'a xmen Jesús wa xa ndadi'izh be ta ndee ndo' be men, no mke'a xa-yá ndo' git. Le'a besa uni'íka le'a ta ndadi'izh xa ta ugeaka.

25 No uzhebpa sianta be ta'a mbin Jesús. Le'a na' nsak tal le'a be men uke'a itea be ta wa, le'a idub ndo' gizhliyo lá ugal yoo be libr wa.

Las ilustraciones de las páginas 4, 6, 10, 24, 27, 44, 51, 83, 90, 92, 95, 96, 108, 126, 144, 154, 159, 161, 170, 183, 195, 221, 224, 242, 251, 253, 276, 286, 305, 308, 314, 318, 320, 324, 340, 346, 354, 355, 360, 368, 370, 374, 391, 398, 399, 493, 524, 555, 567 y 645 son propiedad de ©1978 David C. Cook Publishing Co., y son usadas con el permiso correspondiente.

Las ilustraciones de las páginas 64, 66, 131, 279, 330, 421, 426, 488, 497, 515, 583 y 585, por Louise Bass, son propiedad de ©The British & Foreign Bible Society, 1994.

Las ilustraciones de las páginas 296 y 641, por Horace Knowles, son propiedad de ©The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972, 1995.

Primera edición
El Nuevo Testamento
Zapoteco de San Vicente Coatlán
zpt 14-105 5C
©2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.
Versión electrónica ©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2015
www.scriptureearth.org

Usted es libre de: Compartir – copiar, distribuir, ejecutar y comunicar públicamente la obra bajo las condiciones siguientes:

Atribución. Debe reconocer los créditos de la obra de la manera especificada por el autor o el licenciante (pero no de una manera que sugiera que tiene su apoyo o que apoyan el uso que hace de su obra).
No comercial. No puede utilizar esta obra para fines comerciales.
Sin obras modificadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada a partir de esta obra.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/mx/>